

32002L0022

L 108/51

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

2002.4.24.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2002/22/EK IRÁNYELVE

(2002. március 7.)

az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról
(„Egyetemes szolgáltatási irányelv”)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽⁴⁾,

mivel:

- (1) A távközlési ágazat liberalizációja, valamint a hírközlési szolgáltatások fokozódó versenye és választékának növekedése együtt jár az egyetemes szolgáltatás nyújtását biztosító összehangolt keretszabályozás létrehozására irányuló intézkedésekkel. Az egyetemes szolgáltatás fogalmának a technológiai fejlődéshez, a piac alakulásához és a felhasználói kereslet változásához igazodva kell alakulnia. A közösségi távközlési piac teljes körű liberalizációja érdekében 1998-ban létrehozott keretszabályozás meghatározta az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek minimális körét, továbbá ezekre vonatkozóan költségvetési és finanszírozási szabályokat határozott meg.
- (2) A Szerződés 153. cikke szerint a Közösségnek hozzá kell járulnia a fogyasztók védelméhez.
- (3) A Közösség és tagállamai, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) alapvető távközlésről szóló megállapodása keretében kötelezettséget vállaltak a távközlő hálózatok és a távközlési szolgáltatások keretszabályozására. A WTO minden tagja jogosult meghatározni, hogy milyen egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket kíván fenntartani. E kötelezettségek nem fognak önmagukban versenyellenesnek

minősülni, feltéve, hogy azokat átlátható, megkülönböztetéstől mentes és versenysemleges módon kezelik, és hogy nem jelentenek a tag által meghatározott egyetemes szolgáltatási típushoz szükségesnél nagyobb terhet.

- (4) Az egyetemes szolgáltatás biztosítása (azaz szolgáltatások meghatározott minimális készletének megfizethető áron történő nyújtása minden végfelhasználó számára) során egyes szolgáltatásokat egyes végfelhasználók részére a szokásos piaci feltételekből eredőtől eltérő árakon nyújthatnak. Azonban az ilyen szolgáltatások ilyen körülmények között történő nyújtására kijelölt vállalkozások kompenzációjának nem feltétlenül kell a verseny bármiféle torzulását eredményeznie, feltéve, hogy a kijelölt vállalkozásokat a felmerülő konkrét nettó költség tekintetében kompenzálják, továbbá feltéve, hogy a nettó költségteher megtérülésének biztosítása versenysemleges módon történik.
- (5) Egy versenypiacon a nyilvánosan elérhető, helyhez kötött telefonszolgáltatásokat nyújtó valamennyi vállalkozásra vonatkoznia kell bizonyos kötelezettségeknek, míg más kötelezettségeknek csak a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokra, illetve egyetemes szolgáltatás üzemeltetőjeként kijelölt vállalkozásokra kell vonatkozniuk.
- (6) A hálózati végpont a szabályozás szempontjából határt képez az elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó keretszabályozás, valamint a távközlő végberendezésekre vonatkozó szabályozás között. A hálózati végpont helyének meghatározása a nemzeti szabályozó hatóság feladata, amely hatóság – amennyiben szükséges – az érintett vállalkozások javaslata alapján jár el.
- (7) A tagállamoknak továbbra is gondoskodniuk kell arról, hogy területükön a II. fejezetben meghatározott szolgáltatások – a végfelhasználó földrajzi elhelyezkedésére tekintet nélkül – meghatározott minőségben és az adott nemzeti feltételekhez képest megfizethető áron minden végfelhasználó számára rendelkezésre álljanak. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel összefüggésben és a nemzeti feltételeknek megfelelően, a tagállamok egyedi intézkedéseket hozhatnak azzal a céllal, hogy biztosítsák a vidéken vagy földrajzilag elszigetelt területeken élő fogyasztók részére a II. fejezetben meghatározott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, e szolgáltatások megfizethetőségét, valamint aze

(1) HL C 365. E., 2000.12.19., 238. o. és HL C 332. E., 2001.11.27., 292. o.

(2) HL C 139., 2001.5.11., 15. o.

(3) HL C 144., 2001.5.16., 60. o.

(4) Az Európai Parlament 2001. június 13-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2001. szeptember 17-i közös állásponjtja (HL C 337., 2001.11.30., 55. o.) és az Európai Parlament 2001. december 12-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2002. február 14-i határozata.

szolgáltatásokhoz azonos feltételek melletti hozzáférést különösen az idősek, a fogyatékkal élők és a különleges szociális helyzetűek számára. Az ilyen intézkedések között szerepelhetnek a különleges szociális helyzetű fogyasztókat közvetlenül megcélzó intézkedések, amelyek meghatározott fogyasztóknak támogatást nyújtanak, például egyedi kérelmek elbírálását követően hozott olyan egyedi intézkedések révén, mint például a tartozáselengedés.

- (8) Az egyetemes szolgáltatás keretében alapvető követelmény, hogy a felhasználóknak – kérelemre – megfizethető áron csatlakozást kell biztosítani a helyhez kötött nyilvános telefonhálózathoz. A követelmény egyetlen keskenysávú hálózati csatlakozásra korlátozódik, – amelynek biztosítását a tagállamok a végfelhasználó elsődleges helyére/lakóhelyére korlátozhatják –, és ez nem terjed ki az integrált szolgáltató digitális hálózatra (ISDN), amely két vagy több, egyidejűleg használható csatlakozást kínál. Nem alkalmazható korlátozás azokra a műszaki eszközökre, amelyekkel a csatlakozást biztosítják, lehetővé téve a vezetékes vagy vezeték nélküli technológiákat, és nem alkalmazható semmilyen korlátozás a tekintetben, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egy részét vagy egészét melyik üzemeltető nyújtja. A helyhez kötött, nyilvános telefonhálózathoz történő csatlakozásnak képesnek kell lennie a beszédátvitelre és *on-line* szolgáltatásokhoz, így pl. a nyilvános Internet útján nyújtott *on-line* szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez elégséges sebességű adatátvitelre. Az adott felhasználó által tapasztalt internet-hozzáférési sebesség több tényezőtől függhet, beleértve az internetkapcsolat szolgáltatóját (szolgáltatóit), valamint azt az alkalmazást, amelyhez a csatlakozást használják. A nyilvános telefonhálózathoz egyetlen keskenysávon történő csatlakozás esetén elérhető adatátviteli sebesség az előfizető végberendezésének kapacitásától és a csatlakozástól függ. Ezért nem helyénvaló közösségi szinten egy bizonyos adatátviteli sebességet vagy bitsebességet előírni. A jelenleg rendelkezésre álló hangfrekvenciás modemek általában 56 kbit/s adatátviteli sebességet kínálnak, és a változó vonalminőség kiszolgáltatására automatikus adatátviteli sebesség-kiigazítást alkalmaznak, ami azt eredményezi, hogy az elért adatátviteli sebesség 56 kbit/s-nál kisebb lehet. A rugalmasságra egyrészt azért van szükség, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen szükség esetén olyan intézkedéseket tenni, amelyek biztosítják, hogy a csatlakozások ezt az adatátviteli sebességet támogatni tudják, másrészt azért, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen szükség szerint az 56 kbit/s felső határ alatti adatátviteli sebességet engedélyezni, pl. a vezeték nélküli technológiákban (így a cellás, vezeték nélküli hálózatokban) rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében azzal a céllal, hogy a lakosság nagyobb része férjen hozzá az egyetemes szolgáltatáshoz. Ez különösen fontos lehet egyes olyan, csatlakozni kívánó országokban, ahol a hagyományos telefoncsatlakozás viszonylag kevés háztartás számára áll rendelkezésre. Olyan konkrét esetekben, amikor a helyhez kötött, nyilvános telefonhálózathoz való csatlakozás egyértelműen nem elegendő a kielégítő internet-hozzáférés támogatására, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy megkövetelhesék a csatlakozásnak az előfizetők többsége számára nyújtott szintre való fejlesztését annak érdekében, hogy a csatlakozás az internet-hozzáféréshez

megfelelő adatátviteli sebességet támogassa. Amennyiben az ilyen külön intézkedések az érintett fogyasztók számára nettó költségterhet eredményeznek, a nettó hatást az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek bármely nettó költség-számításában figyelembe lehet venni.

- (9) Ezen irányelv rendelkezései nem zárják ki eleve, hogy a tagállamok az egyetemes szolgáltatás hálózati és szolgáltatási elemeinek nyújtására különböző vállalkozásokat jelöljenek ki. A hálózati elemeket nyújtó kijelölt vállalkozások számára előírhatják, hogy olyan kiépítésről és karbantartásról gondoskodjanak, amely a helyhez kötött, nyilvános telefonhálózathoz történő csatlakozásra és a helyhez kötött, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokhoz történő hozzáférésre vonatkozó valamennyi ésszerű kérelem teljesítéséhez szükséges és azzal arányos.
- (10) A megfizethető ár a tagállamok által a konkrét nemzeti feltételek fényében nemzeti szinten meghatározott ár, amely jelentheti a helyre való tekintet nélküli közös díjszabások meghatározását, vagy különleges díjszabási lehetőségeket az alacsony jövedelműek igényeinek kezelésére. Az egyéni fogyasztók számára a megfizethetőség összekapcsolódik azzal, hogy kiadásaitak figyelemmel kísérhessék és ellenőrizhessék.
- (11) A telefonkönyvi információ és a tudakozószolgálat a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások tekintetében alapvető hozzáférési eszköz, és az egyetemes szolgáltatási kötelezettség részét képezi. A felhasználók és a fogyasztók átfogó előfizetői nyilvántartásokat és olyan tudakozószolgálatot igényelnek, amely kiterjed minden nyilvántartott telefon-előfizetőre és annak hívószámára (beleértve a helyhez kötött és a mobilszámokat), továbbá azt igénylik, hogy ez az információ kedvezményezettől mentes módon jelenjen meg. A távközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről és a magánélet védelméről szóló, 1997. december 15-i 97/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ biztosítja az előfizetőknek a magánéletük tiszteletben tartásához való jogát személyes adataik nyilvános telefonkönyvben történő feltüntetését illetően.
- (12) A polgárok számára fontos, hogy megfelelően álljanak rendelkezésre nyilvános telefonállomások, a felhasználók számára pedig az, hogy a segélyhívó telefonszámokat és különösen az európai egységes segélyhívószámot („112”) ingyenesen hívhassák bármilyen telefonról, beleértve a nyilvános telefonállomásokat, bárminemű fizetőeszköz használatánélkül. Ha a „112” létezésére vonatkozóan nem

(1) HL L 24., 1998.1.30., 1. o.

áll rendelkezésre elegendő információ, az megfosztja a polgárokat az e szám által európai szinten nyújtott fokozott biztonságtól, különösen más tagállamokban folytatott utazásaik során.

- (13) A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük annak garantálására, hogy a fogyatékkal élő felhasználók és a különleges szociális helyzetű felhasználók hozzáférjenek minden helyhez kötött, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatáshoz, és az számukra megfizethető legyen. A fogyatékkal élő felhasználókra vonatkozó konkrét intézkedések között szükség szerint szerepelhet a számukra hozzáférhető nyilvános telefonállomások, nyilvános szöveg megjelenítő telefonok rendelkezésre bocsátása, illetve ezzel egyenértékű intézkedések a siket vagy beszéd fogyatékos emberek számára, továbbá olyan szolgáltatások ingyenes nyújtása látássérült – vak vagy gyengénlátó – személyek számára, mint a tudakozószolgálat, illetve ezzel egyenértékű intézkedések, és kérésre a vak vagy csökkentlátó emberek számára a részletes számlák alternatív formában történő rendelkezésre bocsátása. Külön intézkedések megtételére lehet szükség továbbá ahhoz, hogy a fogyatékkal élő felhasználók és a különleges szociális helyzetű felhasználók számára biztosított legyen a „112” segélyhívó szolgálathoz való hozzáférés, továbbá, hogy nekik is hasonló lehetőségük nyíljon a különböző üzemeltetők vagy szolgáltatók közötti választásra, mint más fogyasztóknak. Paraméterek széles körére vonatkozóan született szolgáltatásminőségi szabványok azért, hogy értékelhető legyen az előfizetők által igénybe vett szolgáltatások minősége és az, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítésére kijelölt vállalkozások milyen teljesítményt érnek el az e szabványoknak való megfelelés terén. Szolgáltatásminőségi szabványok fogyatékkal élő felhasználók tekintetében még nem léteznek. Ki kell dolgozni a fogyatékkal élő felhasználókra vonatkozó teljesítményszabványokat és a vonatkozó paramétereket, ezekről pedig ezen irányelv 11. cikke rendelkezik. Ezen túlmenően a nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy – ha és amennyiben szolgáltatásminőségi szabványok és paraméterek kidolgozására kerül sor – a szolgáltatásminőség terén elért teljesítmény adatainak közzétételét megköveteljék. Az egyetemes szolgáltatás nyújtója nem tehet olyan intézkedést, amellyel megfosztja a felhasználókat attól, hogy mind az általa az egyetemes szolgáltatás részeként nyújtott szolgáltatások, mind a különböző üzemeltetők, illetve szolgáltatók által kínált szolgáltatások előnyeiből egyszerre részesüljenek.
- (14) A helyhez kötött, nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférés és annak használata olyan fontos, hogy annak ésszerű kérelem alapján bárki számára rendelkezésre kell állnia. A szubsidiaritás elvével összhangban a tagállamok feladata tárgyilagos szempontok alapján meghatározni, hogy mely vállalkozásoknak van egyetemes szolgáltatási kötelezettsége ezen irányelv alkalmazásában, szükség szerint figyelembe véve a vállalkozások képességét és hajlandóságát az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek összességének vagy egy részének vállalására. Fontos, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket a leghatékonyabb módon teljesítsék, hogy ezáltal a felhasználók általában a hatékony költséggazdálkodásnak megfelelő árakat fizessék.

Hasonlóképpen fontos, hogy az egyetemes szolgáltatások üzemeltetői fenntartsák a hálózat egységét, valamint a szolgáltatás folyamatosságát és minőségét. A nagyobb verseny és választék kialakulása több lehetőséget biztosít arra, hogy jelentős piaci erővel nem rendelkező vállalkozások teljesítsék az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek összességét vagy egy részét. Ezért az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítésével bizonyos esetekben – többek között versenyztetési és összehasonlító kiválasztási eljárások keretében – olyan üzemeltetőket is megbízhatnak, amelyek a hozzáférés és szolgáltatás nyújtásának leginkább költséghatékony eszközét mutatják be. Az ennek megfelelő kötelezettségek a nyilvánosan elérhető szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyekben feltételként feltüntethetők.

- (15) A tagállamoknak figyelemmel kell kísérniük a fogyasztók helyzetét a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások használata és különösen a megfizethetőség tekintetében. A telefonszolgáltatás megfizethetősége összefügg a telefonhasználati kiadások, valamint a telefonhasználat egyéb szolgáltatásokhoz hasonlított viszonylagos költsége tekintetében a felhasználók tudomására jutó információkkal, valamint azzal, hogy a fogyasztóknak mennyire van módjuk a kiadásaik ellenőrzésére. Ennélfogva a megfizethetőség azt jelenti, hogy a fogyasztókat az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítésére kijelölt vállalkozásokra rótt kötelezettségek révén jogok illetik. E kötelezettségek között szerepel a részletes számlázás meghatározott szintje, a fogyasztóknak biztosított lehetőség bizonyos hívások (pl. emelt díjas szolgáltatásokhoz kapcsolódó emelt díjú hívások) szelektív letiltására, a fogyasztók lehetősége kiadásaik előrefizetés útján történő ellenőrzésére, és a fogyasztók lehetősége az előre fizetendő csatlakozási díj beszámítására. A piaci fejlemények fényében az ilyen intézkedések felülvizsgálatára és megváltoztatására lehet szükség. A jelenlegi feltételek nem indokolják az egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel terhelt üzemeltetők számára annak előírását, hogy figyelmeztessék az előfizetőket egy előre meghatározott kiadási határ túllépése vagy szokatlan hívási magatartás esetén. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések jövőbeni felülvizsgálata során meg kell fontolni, hogy szükséges-e esetleg az előfizetőket ilyen okokból figyelmeztetni.
- (16) A számlák tartósan késedelmes fizetésének vagy nem fizetésének eseteit kivéve a fogyasztókat védeni kell attól, hogy kifizetetlen számla miatt azonnal lekapcsolják őket a hálózatról, és különösen az emelt díjas szolgáltatásokra vonatkozó nagy számlákkal összefüggő jogviták esetében a jogvita rendezéséig a fogyasztók számára továbbra is hozzáférést kell biztosítani az alapvető telefonszolgáltatásokhoz. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az ilyen hozzáférést csak akkor lehet továbbra is biztosítani, ha az előfizető tovább fizeti a vonalbérlési díjat.
- (17) A minőség és az ár a versenypiac kulcsfontosságú tényezői, és a nemzeti szabályozó hatóságoknak képesnek kell lenniük a szolgáltatás elért minőségének figyelemmel kísérésére olyan vállalkozásoknál, amelyeket egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítésére jelöltek ki. Lehetővé kell tenni, hogy az ilyen vállalkozások által elért szolgáltatásminőséggel összefüggésben a nemzeti szabályozó

hatóságok megfelelő intézkedéseket telessenek, ha ezt szükségesnek ítélik. Lehetővé kell tenni továbbá azt is, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok azon vállalkozások elért szolgáltatásminőségét is figyelemmel kísérhessék, amelyek nyilvános telefonhálózatokat és/vagy nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat helyhez kötötten nyújtanak a felhasználóknak.

- (18) Amennyiben szükséges, a tagállamoknak mechanizmusokat kell kialakítaniuk az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének finanszírozására olyan esetekben, amelyekben kimutatható, hogy a kötelezettségeket csak veszteségesen vagy olyan nettó költség mellett lehet teljesíteni, amely a szokásos kereskedelmi normáktól eltér. Fontos biztosítani azt, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét helyesen számítsák ki, és hogy az esetleges finanszírozásra úgy kerüljön sor, hogy az általa okozott, a piacot és a vállalkozásokat érintő torzulás minimális legyen, a finanszírozás pedig összeegyeztethető legyen a Szerződés 87. és 88. cikkének rendelkezéseivel.
- (19) Az egyetemes szolgáltatás nettó költségének kiszámításakor figyelembe kell venni az egyetemes szolgáltatás nyújtásából fakadó költségeket és bevételeket, valamint a nem tárgyi hasznot is, de ez a költségszámítás nem hátráltathatja azt az általános célt, hogy az árképzési struktúrák tükrözzék a költségeket. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek minden nettó költségét átlátható eljárások szerint kell kiszámítani.
- (20) A nem tárgyi haszon figyelembevétele azt jelenti, hogy a teljes költségteher meghatározásához az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek közvetlen nettó költségéből le kell vonni annak a közvetett haszonnak a pénzben kifejezett becsült értékét, amelyet a vállalkozás az egyetemes szolgáltatói pozíciójának köszönhetően szerez.
- (21) Ha az egyetemes szolgáltatási kötelezettség tisztességtelen terhet jelent egy vállalkozás számára, helyénvaló a tagállamok számára lehetővé tenni a nettó költségek hatékony megtérülését szolgáló mechanizmusok bevezetését. Az állami pénzeszközök révén történő finanszírozás az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költsége megtérülésének egy módja. Az is ésszerű megoldás, ha a megállapított nettó költségeket átlátható módon, a vállalkozások által fizetendő hozzájárulás révén az összes felhasználótól nyerik vissza. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nettó költségeit különböző mechanizmusok révén finanszírozhassák, és/vagy néhány elem, vagy az összes elem nettó költségét akár a mechanizmusok valamelyike révén, akár a két mechanizmus kombinációja révén finanszírozhassák. A vállalkozások hozzájárulásaiból visszanyert költségek esetében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a hozzájárulás vállalkozások között történő megosztása céljából alkalmazott módszer tárgyilagos és megkülönböztetéstől mentes szempontokon alapuljon, és megfeleljen az arányosság elvének. Ez az elv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy mentesítsék a jelentős piaci jelenlétet még el nem ért új belépőket. Minden finanszírozási mechanizmusnak biztosítania kell, hogy a piaci résztvevők csak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozására járuljanak hozzá, és ne olyan egyéb tevékenységekhez, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez. A visszatérítési mechanizmusnak minden esetben tiszteletben kell tartania a közösségi jog elveit, valamint különösen a megosztási mechanizmusok esetében a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét. Minden finanszírozási mechanizmusnak biztosítania kell, hogy az egyik tagállamban lévő felhasználók ne járuljanak hozzá egy másik tagállamban nyújtott egyetemes szolgáltatások költségeihez, pl. amikor az egyik tagállamból hívást kezdeményeznek egy másik tagállamba.
- (22) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét állami pénzeszközök segítségével finanszírozzák, ezt úgy kell érteni, hogy ebbe beletartozik az általános központi költségvetésből történő finanszírozás, beleértve egyéb állami finanszírozási forrásokat, mint pl. az állami lottó.
- (23) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét meg lehet osztani a vállalkozások összes csoportja, vagy bizonyos meghatározott csoportjai között. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a megosztási mechanizmus tiszteletben tartsa az átláthatóság, a legkisebb piactorzulás, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét. A legkisebb piactorzulás azt jelenti, hogy a hozzájárulásokat oly módon kell beszedni – például a hozzájárulások lehető legszélesebb körre történő kiterjesztésével –, hogy az a lehetséges minimumra csökkentse a végfelhasználókra háruló pénzügyi teher hatását.
- (24) A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell bizonyosodniuk arról, hogy az egyetemes szolgáltatás finanszírozásából részesülő vállalkozások – kérelmük indokolására – az ilyen finanszírozást igénylő konkrét elemekről kellően részletes tájékoztatást adnak. A tagállamok által az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségképzésére és finanszírozására vonatkozóan alkalmazott szabályozásról tájékoztatni kell a Bizottságot, hogy a szabályozásnak a Szerződéssel való összeegyeztethetőségéről meggyőződ-hessen. A kijelölt üzemeltetőknek érdekében áll az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek felmért nettó költségének emelése. Ezért a tagállamoknak biztosítaniuk kell az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozására szánt összegek tényleges átláthatóságát és ellenőrzését.
- (25) A hírközlési piacok az alkalmazott szolgáltatások tekintetében és a szolgáltatások felhasználóknak történő nyújtása során alkalmazott műszaki eszközök tekintetében folyamatosan fejlődnek. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket, amelyek meghatározása közösségi szinten történik, időszakonként felül kell vizsgálni azzal a céllal, hogy javaslat szülessen a kötelezettségek körének megváltoztatására vagy újbóli meghatározására. Az ilyen felülvizsgálatnak figyelembe kell vennie a fejlődő társadalmi, kereskedelmi és technológiai feltételeket, valamint azt a tényt, hogy a kötelezettségek körének bármilyen változtatását azon kettős szempont szerint kell vizsgálni, hogy milyen szolgáltatások válnak elérhetővé a lakosság jelentős

többsége számára, és ebből következően a társadalmi kirekesztés milyen kockázata fenyegeti azokat, akik e szolgáltatásokat nem tudják megfizetni. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körének bármilyen változtatása esetén figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy ne részesítsék mesterségesen előnyben bizonyos technológiai megoldások választását a többihez képest, hogy az ágazati vállalkozásokra ne rójanak aránytalan pénzügyi terhet (és így ne veszélyeztessék a piac fejlődését és az innovációt), és hogy semmilyen finanszírozási teher ne sújtsa tisztességtelen módon az alacsonyabb jövedelmű fogyasztókat. A kötelezettségi kör bármilyen megváltoztatása automatikusan azt jelenti, hogy bármilyen nettó költség finanszírozható az ebben az irányelvben engedélyezett módszerek útján. A tagállamok számára nem megengedett, hogy a piaci szereplőket olyan intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi hozzájárulásokkal terheljék, amelyek nem képezik az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek részét. Az egyes tagállamok továbbra is szabadon vezethetnek be különleges intézkedéseket (az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körén kívül), és azokat a közösségi jognak megfelelően, de nem a piaci szereplők hozzájárulásai révén finanszírozhatják.

- (26) A valamennyi hozzáférési és szolgáltatási piacon kialakuló hatékonyabb verseny nagyobb választási lehetőséget biztosít a felhasználóknak. A verseny hatékonyságának és a választási lehetőségeknek a mértéke a Közösség egészében, illetve a tagállamokon belül is földrajzi területek szerint, valamint hozzáférési és szolgáltatási piacok szerint eltérő. Egyes felhasználók teljes mértékben valamely jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás által nyújtott hozzáféréstől és szolgáltatásoktól függhetnek. Általánosságban a hatékonyság miatt és a hatékony verseny ösztönzése érdekében fontos, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás által nyújtott szolgáltatások tükrözzék a költségeket. Hatékonysági és szociális okokból a végfelhasználói díjszabásoknak a keresleti körülményeket és a költségkörülményeket is tükrözniük kell, feltéve, hogy ez nem vezet a verseny torzulásához. Fennáll a kockázat, hogy egy jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás különféle módokon járhat el a piacra jutás akadályozása vagy a verseny torzítása érdekében, pl. túlzott árak megállapítása, ragadozó árképzés, kiskereskedelmi szolgáltatások kényszerítő egymáshoz kapcsolása, vagy egyes ügyfelek kellőnél nagyobb előnyben részesítése útján. Ezért a nemzeti szabályozó hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy legvégső esetben és kellő mérlegelést követően valamely jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásra kiskereskedelmi szabályozást alkalmazzanak. Az ársapka-szabályozás, a földrajzi átlagolás vagy hasonló eszközök, valamint az olyan nem szabályozó jellegű intézkedések, mint a kiskereskedelmi díjszabások nyilvánosan elérhető összehasonlításai, alkalmazhatók azon kettős cél érdekében, amely egyrészt a hatékony verseny előmozdítása, másrészt a közérdekű szükségletek érvényesítése, amilyen például a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásoknak megfizethetőségének fenntartása bizonyos fogyasztók esetében. Szükség van a megfelelő költségvetési információkhoz való hozzáférésre annak érdekében, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok teljesíthessék szabályozási kötelezettségeiket ezen a téren, beleértve az esetleges díjszabás-szabályozás bevezetését. A kiskereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó szabályozást azonban csak akkor kell bevezetni, ha a nemzeti

szabályozó hatóságok úgy vélik, hogy a vonatkozó nagykereskedelmi intézkedések vagy a közvetítőválasztásra, illetve előválasztásra vonatkozó intézkedések nem érnék el a hatékony verseny biztosításának és a közérdek érvényesítésének a célját.

- (27) Abban az esetben, ha egy nemzeti szabályozó hatóság az árelenőrzés támogatása érdekében költségvetési rendszer bevezetésére vonatkozó kötelezettséget ír elő, saját maga végezhet éves ellenőrzést az ilyen költségvetési rendszernek való megfelelés biztosítása érdekében, feltéve, hogy rendelkezik ehhez szükséges képzett személyzettel, vagy előírhatja, hogy az ellenőrzést egy másik, erre alkalmas, az érintett üzemeltetőtől független szerv végezze el.
- (28) Szükségesnek tekintendő a közösségi távközlési jogszabályokban a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletére vonatkozóan meglévő rendelkezések – különösen a nyílt hálózatellátás bérelt vonalakra történő alkalmazásáról szóló, 1992. június 5-i 92/44/EKG tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ szereplő rendelkezések – folyamatos alkalmazását biztosítani mindaddig, amíg a nemzeti szabályozó hatóságok – az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben („keretirányelv”) ⁽²⁾ megállapított piacelemzési eljárásoknak megfelelően – úgy nem rendelkeznek, hogy az említett rendelkezésekre már nincs szükség, mert területükön megfelelő versenypiac alakult ki. A verseny mértéke valószínűleg eltér a minimális készletben található bérelt vonalak különböző piacain, és az adott terület különböző részein. A piacelemzés elvégzésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak külön értékelést kell készíteniük a minimális készletben található bérelt vonalak mindegyik piacáról, figyelembe véve azok földrajzi dimenzióját. A bérelt vonali szolgáltatások kötelező szolgáltatásnak minősülnek, amelyeket kompenzációs mechanizmusok igénybevétele nélkül kell nyújtani. A bérelt vonalak minimális készletén kívüli bérelt vonalak szolgáltatására inkább az általános kiskereskedelmi szabályozási rendelkezéseknek kell vonatkozni, és nem a minimális készlet szolgáltatására vonatkozó külön követelményeknek.
- (29) A nemzeti szabályozó hatóságok az érintett piac elemzésének fényében a jelentős piaci erővel rendelkező mobilszolgáltatóktól is megkövetelhetik, hogy tegyék lehetővé előfizetőik számára a hozzáférést a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások bármely velük összekapcsolt nyújtójának szolgáltatásaihoz hívásonkénti választás vagy előválasztás révén.

⁽¹⁾ HL L 165., 1992.6.19., 27. o. A legutóbb a 98/80/EK bizottsági határozattal (HL L 14., 1998.1.20., 27. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 108., 2002.4.24., 33. o.

- (30) A szerződések a felhasználók és fogyasztók számára az információ átláthatóságának és a jogbiztonságnak a minimális szintjét biztosító fontos eszközként jelennek meg. Egy versenykörnyezetben a legtöbb szolgáltató a kereskedelmi elvárások miatt szerződéseket köt ügyfeleivel. Az elektronikus hálózatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztói ügyletekre ezen irányelv rendelkezései mellett alkalmazni kell a szerződésekkel kapcsolatos, meglévő közösségi fogyasztóvédelmi jogszabályokban – különösen a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EKG tanácsi irányelvben ⁽¹⁾, és a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁾ – foglalt követelményeket. Különösen, a fogyasztók számára biztosítani kell a minimális szintű jogbiztonságot a közvetlen telefonszolgáltatások szolgáltatójával fennálló szerződéses jogviszonyuk tekintetében, oly módon, hogy a szerződési feltételeket, a szolgáltatás minőségét, a szerződés, illetve a szolgáltatás megszüntetésének feltételét, a kártérítési intézkedéseket és a jogviták rendezésének módját meg kell határozni szerződéseikben. Abban az esetben, ha a közvetlen telefonszolgáltatást nyújtóktól eltérő szolgáltatók kötnek szerződést a fogyasztókkal, az ilyen szerződéseknek is ugyanezen információkat kell tartalmazniuk. Az árak, díjszabások, szerződési feltételek átláthatóságát biztosító intézkedések növelik a fogyasztók lehetőségét arra, hogy optimalizálják választásukat, és így teljes mértékben kihasználják a versenyt.
- (31) A végfelhasználóknak hozzáféréssel kell rendelkezniük a hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatban nyilvánosan elérhető információkhoz. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a területükön kínált szolgáltatások minőségét figyelemmel kísérik. A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy rendszerezett adatgyűjtést végezzenek a területükön kínált szolgáltatások minőségével kapcsolatban, olyan szempontok alapján, amelyek lehetővé teszik a szolgáltatók és tagállamok közötti összehasonlítást. A hírközlési szolgáltatásokat nyújtó, versenykörnyezetben működő vállalkozások esetében valószínűsíthető, hogy a szolgáltatásaikra vonatkozó megfelelő és naprakész információkat kereskedelmi előnyserzés érdekében nyilvánosan elérhetővé teszik. Ezzel együtt a nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy előírassák az ilyen információk közzétételét abban az esetben, ha kimutatható, hogy az ilyen információ ténylegesen nem áll a nyilvánosság rendelkezésére.
- (32) A végfelhasználók számára garantálni kell a Közösségben értékesített, digitális televízióadás vételére szolgáló valamennyi berendezés tekintetében az együttműködési képességet. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen berendezések tekintetében harmonizált minimumszabványokat írassanak elő. Ezek a szabványok a technológiai és piaci fejlemények fényében időről-időre kiigazíthatók lennének.
- (33) Kívánatos a fogyasztók számára lehetővé tenni a digitális televíziókészülékek legteljesebb mértékű összekapcsolhatóságát. Az együttműködési képesség fejlődőben lévő fogalom a dinamikus piacokon. A szabványügyi testületeknek minden tőlük telhető meg kell tenniük annak biztosítására, hogy az érintett technológiákkal együtt megfelelő szabványok jöjjenek létre. Hasonlóan fontos biztosítani azt is, hogy a televíziókészülékeken olyan csatlakozók álljanak rendelkezésre, amelyek a digitális jel összes szükséges elemét továbbítani tudják, beleértve az audio- és videójeleket, a feltételes hozzáférésű információt, a szolgáltatási információt, az alkalmazási program interfészre (API) vonatkozó információt és a másolásvédelmi információt. Ez az irányelv ezért biztosítja, hogy a digitális televíziókészülékek nyílt interfészének funkcionalitását ne korlátozzák a hálózatüzemeltetők, a szolgáltatók vagy a berendezésgyártók, és az a technológiai fejlődéssel együtt tovább fejlődjön. A digitális interaktív televíziószolgáltatások megjelenítése és bemutatása esetén a közös szabvány piacvezérelt mechanizmus útján történő megvalósítása elismert fogyasztói haszon. A tagállamok és a Bizottság a Szerződéssel összhangban lévő ágazatpolitikai kezdeményezéseket tehetnek e fejlődés ösztönzésére.
- (34) Minden végfelhasználónak továbbra is élveznie kell a kezelői szolgálatokhoz való hozzáférést, függetlenül attól, hogy milyen szervezet biztosítja a nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférést.
- (35) A tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása már nyitott a versenyre. Ennek az irányelvnek a rendelkezései kiegészítik a 97/66/EK irányelv rendelkezéseit azzal, hogy az előfizetőket feljogosítják személyes adataik nyomtatott vagy elektronikus telefonkönyvben történő szerepeltetésre. Minden szolgáltató, amely előfizetőjét telefonszámmal látja el, köteles a vonatkozó információt tisztességes, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes módon rendelkezésre bocsátani.
- (36) Fontos, hogy a felhasználók a „112” egységes európai segélyhívószámot és minden más, nemzeti segélyhívószámot ingyenesen, bármilyen telefonról, így nyilvános telefonállomásról is, mindennemű fizetőeszköz nélkül fel tudjanak hívni. A tagállamoknak már meg kellett tenniük a segélyhívó rendszerek nemzeti megszervezéséhez leginkább igazodó szükséges szervezeti intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az e számra irányuló hívásokat megfelelően fogadják és kezeljék. A hívó helyére vonatkozó, a segélyhívó szolgálatok rendelkezésére bocsátandó információ emelni fogja a védelem szintjét és a „112” szolgáltatások használóinak biztonságát, és műszakilag megvalósítható mértékben segítséget nyújt a segélyhívó szolgálatoknak feladataik teljesítéséhez, feltéve, hogy garantált a hívások és a kapcsolódó adatok továbbítása az érintett segélyhívó szolgálatokhoz. Az ilyen adatok átvételének és felhasználásának meg kell felelnie a személyes adatok kezelésére vonatkozó közösségi jognak. Az

⁽¹⁾ HL L 95., 1993.4.21., 29. o.

⁽²⁾ HL L 144., 1997.6.4., 19. o.

állandóinformációtechnológiai fejlődés ésszerű költség mellett egyre fokozódó támogatást nyújt a hálózatokon több nyelv egyidejű kezeléséhez. Ez pedig fokozott biztonságot jelent a „112” segélyhívószámot használó európai polgárok számára.

- (37) A nemzetközi telefonszolgáltatásokhoz való könnyű hozzáférés az európai polgárok és az európai vállalkozások számára létfontosságú. A „00” már mint a Közösség szabványos nemzetközi telefon-előtétszáma működik. A tagállamok határmenti, egymással szomszédos települései közötti hívásokra vonatkozóan különleges szabályozást lehet megállapítani, illetve folytatni. Az ITU – az E.164. ajánlásával összhangban – az európai telefonszámozási tartományhoz (ETNS) a „3883” kódot rendelte hozzá. A hívások ETNS-hez való csatlakoztatásának biztosítása érdekében a nyilvános telefonhálózatokat üzemeltető vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a „3883” kódot használó hívások közvetlenül vagy közvetve összekapcsolódjanak az ETNS-nek az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (ETSI) megfelelő szabványaiban meghatározott hálózataival. Az ilyen összekapcsolási szabályokra az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközök-höz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (hozzáférési irányelv) ⁽¹⁾ rendelkezései kell irányadónak tekinteni.
- (38) Az egységes piac létfontosságú előfeltétele az, hogy a végfelhasználók a Közösségben valamennyi számozási erőforráshoz hozzáférjenek. Ennek a hozzáférésnek ki kell terjednie a díjmentes telefonra, az emelt díjas és egyéb nem földrajzi számokra, kivéve, ha a hívott előfizető kereskedelmi okokból a bizonyos földrajzi területekről történő hozzáférés korlátozását választotta. Az érintett tagállamon kívülről hívást kezdeményező felekre vonatkozó díjszabásoknak nem kell azonosnak lenniük az adott tagállamon belülről hívást kezdeményező felekre vonatkozókkal.
- (39) A korszerű telefonközpontokban általában rendelkezésre állnak a hangfrekvenciás tárcsázási és hívóvonal-azonosítási lehetőségek, és ezért ezeket egyre inkább alacsony költség mellett, vagy költségmentesen lehet szolgáltatni. A hangfrekvenciás tárcsázást egyre inkább használják arra, hogy a felhasználó különleges szolgáltatásokkal és eszközökkel lépjen kapcsolatba – beleértve az értéknövelt szolgáltatásokat –, és e lehetőség hiánya akadályozhatja a felhasználót az ilyen szolgáltatások igénybevételeiben. A tagállamok nem kötelesek az ilyen lehetőségek biztosításának kötelezettségét előírni, ha azok már rendelkezésre állnak. A 97/66/EK irányelv óvja a felhasználóknak a magánéletük tiszteletben tartásához való jogát a részletes számlázás tekintetében azáltal, hogy a hívóvonal-azonosítás esetében lehetőséget biztosít számukra a magánéletük tiszteletben tartásához való joguk védelmére. Az említett szolgáltatások páneurópai alapon történő

fejlesztése előnyös lenne a fogyasztók számára, és ez az irányelv ösztönzi az ilyen fejlesztést.

- (40) A számhordozhatóság a távközlési versenykörnyezetben a fogyasztó általi választás és a hatékony verseny egyik kulcsfontosságú előmozdítója, amelynek révén azok a végfelhasználók, akik ezt kérik, a szolgáltatást nyújtó szervezettől függetlenül megtarthatják hívószámukat (hívószámaikat) a nyilvános telefonhálózatban. Ez az irányelv nem terjed ki a helyhez kötött és nem helyhez kötött nyilvános telefonhálózati csatlakozások közötti számhordozhatóság szolgáltatására. A tagállamok azonban alkalmazhatnak a helyhez kötött szolgáltatásokat nyújtó hálózatok és a mobilhálózatok közötti számhordozásra vonatkozó rendelkezéseket.
- (41) A számhordozhatóság hatását jelentősen erősíti, ha átlátható díjszabási tájékoztatás áll rendelkezésre mind a számokat hordozó végfelhasználók számára, mind pedig a számokat hordozó végfelhasználókat hívó végfelhasználók számára. A nemzeti szabályozó hatóságoknak – amennyiben megvalósítható – a számhordozhatóság alkalmazásának részeként meg kell könnyíteniük a díjszabások megfelelő átláthatóságát.
- (42) Annak biztosítása keretében, hogy a számhordozhatóság szolgáltatásához kapcsolódó összekapcsolási árak képzése költségalapú legyen, a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe vehetik az összehasonlítható piacokon alkalmazott árakat is.
- (43) Jelenleg a tagállamok bizonyos továbbítási kötelezettségeket rónak a rádió- és televízióműsorok nyilvánosság számára történő közvetítését végző hálózatokra. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a joghatóságuk alá tartozó vállalkozások számára arányos kötelezettségeket állapítsanak meg, jogos közrendi megfontolások alapján, de e kötelezettségeket csak akkor lehet megállapítani, ha ezek a tagállamok által a közösségi jognak megfelelően, egyértelműen meghatározott általános célok eléréséhez szükségesek, továbbá e kötelezettségeknek arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük, valamint e kötelezettségeket rendszeres felülvizsgálatnak kell alávetni. A tagállamok által bevezetett továbbítási kötelezettségeknek ésszerűeknek kell lenniük, azaz egyértelműen meghatározott általános érdekű célok tükrében arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük, és ezekhez szükség szerint az arányos díjazással kapcsolatos rendelkezés is fűzhető. Az ilyen továbbítási kötelezettségek között szerepelhet a kifejezetten a fogyasztókkal élő felhasználók megfelelő hozzáféréseinek lehetővé tételére irányuló szolgáltatások továbbítása.
- (44) A rádió- és televízióműsorok nyilvánosság számára történő közvetítését végző hálózatok közé a kábelhálózatok, a műholdas és a földi műsorterjesztő hálózatok tartoznak. De idetartozhatnak más hálózatok is, annyiban, amennyiben a végfelhasználók széles körben e hálózatokat használják a rádió- és televízióműsorok vételének fő eszközeként.

⁽¹⁾ HL L 108., 2002.4.24., 7. o.

- (45) A tartalomszolgáltatások – mint például a hang- vagy televízióműsor-szolgáltatási tartalomsomag értékesítésére vonatkozó ajánlat – nem tartoznak az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásának hatálya alá. Az ilyen szolgáltatások nyújtóira e tevékenységek tekintetében nem vonatkozhatnak egyetemes szolgáltatási kötelezettségek. Ez az irányelv nem sérti azokat az intézkedéseket, amelyeket ilyen szolgáltatások tekintetében nemzeti szinten – a közösségi jognak megfelelően – fogadnak el.
- (46) Amennyiben valamely tagállam a saját területének egészen más egyedi szolgáltatások nyújtását kívánja biztosítani, az e célból megállapított kötelezettségeknek költséghatékonyaknak kell lenniük, és e kötelezettségek nem tartozhatnak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körébe. Ennek megfelelően a tagállamok a közösségi jognak megfelelően kiegészítő intézkedéseket hozhatnak (mint pl. az infrastruktúra vagy a szolgáltatások fejlesztésének megkönnyítése akkor, ha a piac nem reagál megfelelő módon a végfelhasználók vagy a fogyasztók igényeire). A Bizottság e-Európa kezdeményezésére adott válaszként a 2000. március 23-i és 24-i lisszaboni Európai Tanács felkérte a tagállamokat arra, hogy gondoskodjanak arról, hogy minden iskola hozzáférjen az Internethez és a multimédiás erőforrásokhoz.
- (47) A versenykörnyezetben a nemzeti szabályozó hatóságoknak a végfelhasználói jogokhoz kapcsolódó ügyek intézése során figyelembe kell venniük az érdekelt felek, köztük a felhasználók és a fogyasztók álláspontját. A fogyasztók és a nyilvánosan elérhető hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások közötti jogviták rendezése céljából hatékony eljárásoknak kell rendelkezésre állniuk. A tagállamoknak teljes mértékben figyelembe kell venniük a fogyasztói jogviták peren kívüli rendezéséért felelős testületekre vonatkozó elvekről szóló, 1998. március 30-i 98/257/EK bizottsági ajánlást ⁽¹⁾.
- (48) Az együttszabályozás a továbbfejlesztett minőségi szabványok és a jobb színvonalú szolgáltatásnyújtás ösztönzésének megfelelő módja lehet. Az együttszabályozásra ugyanazok az elvek az irányadók, mint a formális szabályozásra, azaz tárgyilagosnak, indokoltnak, arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és átláthatónak kell lennie.
- (49) Ennek az irányelvnek rendelkeznie kell a fogyasztóvédelem elemeiről, beleértve az egyértelmű szerződési feltételeket és a jogvitarendezést, valamint a fogyasztók számára a díjszabások átláthatóságát. Ösztönöznie kell továbbá az ilyen előnyök kiterjesztését a végfelhasználók más kategóriáira, különösen a kis- és középvállalkozásokra.
- (50) Ennek az irányelvnek a rendelkezései nem akadályozzák a tagállamokat abban, hogy a Szerződés 30. és 46. cikkében

meghatározott okokból, és különösen a közbiztonság, a közrend és a közérkölcsek érdekében intézkedjenek.

- (51) Mivel a tervezett intézkedés céljait – nevezetesen a távközlési egyetemes szolgáltatások valamennyi európai felhasználó számára közös szintjének megállapítását, továbbá a nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatokhoz és a kapcsolódó, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokhoz való hozzáférésre és ezek használatára vonatkozó feltételek harmonizációját, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatások, az elektronikus hírközlő hálózatok és a kapcsolódó eszközök harmonizált keretszabályozásának kialakítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés terjedelme és hatásai miatt az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az ugyanazon cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az említett célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (52) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽²⁾ összhangban kell elfogadni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

HATÁLY, CÉLOK ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály és célok

(1) A 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) keretén belül ez az irányelv az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások végfelhasználók számára történő szolgáltatásával foglalkozik. Célja, hogy a hatékony verseny és választás révén a Közösség egészében biztosítsa a jó minőségű, nyilvánosan elérhető szolgáltatások rendelkezésre állását, és szabályozza azokat az eseteket, amikor a végfelhasználók igényeit a piac nem elégíti ki megfelelően.

(2) Ez az irányelv megállapítja a végfelhasználók jogait, és ezekkel összhangban a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlő hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások kötelezettségeit. Az egyetemes szolgáltatásnyújtás nyílt versenykeretben történő biztosítása tekintetében ez az irányelv meghatározza azoknak a meghatározott minőségű szolgáltatásoknak a minimális készletét, amelyekhez az egyedi nemzeti feltételekhez igazodó, megfizethető áron minden végfelhasználónak hozzáférése van, a verseny torzítása nélkül. Ez az

⁽¹⁾ HL L 115., 1998.4.17., 31. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

irányelv továbbá kötelezettségeket állapít meg bizonyos kötelező szolgáltatások nyújtására – így pl. a bérelt vonalak kiskereskedelmi szolgáltatására – vonatkozóan.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

A következő fogalommeghatározásokat szintén alkalmazni kell:

- a) „nyilvános telefonállomás”: a nagyközönség rendelkezésére álló telefon, amelynek használata esetén a fizetőeszköz lehet pénzérme és/vagy hitelkártya/betéti kártya és/vagy előrefizetett kártya, beleértve a hívóköddal használatos kártyákat;
- b) „nyilvános telefonhálózat”: olyan elektronikus hírközlő hálózat, amelyet nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások nyújtására használnak; az ilyen hálózat támogatja a hálózati végpontok között a beszédátvitelt, valamint egyéb kommunikációs formákat, mint pl. a telefax- és adatátvitelt;
- c) „nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatás”: a nemzeti, illetve nemzetközi telefonszámozási tervben szereplő szám vagy számok segítségével, belföldi és nemzetközi hívások kezdeményezése és fogadása, valamint segélyhívó szolgálatokhoz való hozzáférés céljából a nagyközönség rendelkezésére álló szolgáltatás, amely ezek mellett szükség szerint a következő szolgáltatások közül egyet vagy többet is tartalmazhat: a kezelői szolgálat szolgáltatása, tudakozószolgálat szolgáltatása, telefonkönyvek, nyilvános telefonállomások rendelkezésre bocsátása, szolgáltatás nyújtása különleges feltételekkel, különleges lehetőségek biztosítása fogyatékkal élő vagy különleges szociális helyzetű ügyfeleknek és/vagy nemföldrajzi szolgáltatások nyújtása;
- d) „földrajzi szám”: a nemzeti számozási tervben szereplő olyan szám, amely számjegy-szerkezetének egy része a hálózati végpont fizikai helyére történő hívásirányításra használt földrajzi jelentőséggel bír;
- e) „hálózati végpont”: az a fizikai pont, amelyen az előfizetőnek hozzáférést biztosítanak egy nyilvános hírközlő hálózathoz; a kapcsolót vagy útválasztót tartalmazó hálózatok esetében a hálózati végpontot speciális hálózati cím segítségével azonosítják, amely egy előfizetői hívószámhoz vagy névhez kapcsolódhat;
- f) „nem földrajzi szám”: a nemzeti számozási tervben szereplő olyan szám, amely nem földrajzi szám. Idetartoznak többek között a mobiltelefonszámok, a díjmentes és az emelt díjas hívások hívószámai.

II. FEJEZET

EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK, BELEÉRTVE A SZOCIÁLIS KÖTELEZETTSÉGEKET

3. cikk

Az egyetemes szolgáltatások rendelkezésre állása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az e fejezetben meghatározott szolgáltatások a területükön, földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül, meghatározott minőségben és – a konkrét nemzeti feltételek fényében – megfizethető áron minden végfelhasználónak rendelkezésre álljanak.

(2) A tagállamok meghatározzák azt a megközelítést, amely – a tárgyilagosság, az átláthatóság, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét tiszteletben tartva – az egyetemes szolgáltatás teljesítésének biztosításához a leghatékonyabb és a legmegfelelőbb. A tagállamok – miközben védik a közérdeket – a piac torzulásainak, különösen a szokásos kereskedelmi feltételektől eltérő áron vagy feltételek mellett történő szolgáltatásnyújtásnak a minimalizálására törekednek.

4. cikk

Helyhez kötött hozzáférés biztosítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvános telefonhálózathoz történő helyhez kötött csatlakozás és a nyilvánosan elérhető, helyhez kötött telefonszolgáltatásokhoz történő hozzáférés iránti minden ésszerű igényt legalább egy vállalkozás kielégítsen.

(2) A létrejött csatlakozás lehetővé teszi a végfelhasználók számára a helyi, belföldi és nemzetközi telefonhívások, a telefax-hívások és más adatátvitel kezdeményezését és fogadását, a funkcionális internet-hozzáféréshez elegendő adatátviteli sebességgel, figyelembe véve az előfizetők többsége által használt, leginkább elterjedt technológiákat és a technológiai megvalósíthatóságot.

5. cikk

Tudakozószolgálatok és telefonkönyvek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

- a) legalább egy átfogó telefonkönyv álljon a végfelhasználók rendelkezésére a megfelelő hatóság által jóváhagyott, akár nyomtatott, akár elektronikus, akár mindkét formában, és ennek frissítése rendszeresen, legalább évente egyszer megtörténjen;

b) legalább egy átfogó telefonos tudakozószolgálat álljon rendelkezésre valamennyi végfelhasználónak, beleértve a nyilvános telefonállomások használóit is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti telefonkönyvek – a 97/66/EK irányelv 11. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel – a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások valamennyi előfizetőjét tartalmazzák.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások a más vállalkozások által rendelkezésükre bocsátott adatok kezelése során alkalmazzák a megkülönböztetés-mentesség elvét.

6. cikk

Nyilvános telefonállomások

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a vállalkozások számára kötelezettségeket állapíthassanak meg annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók olyan ésszerű igényeinek kielégítésére, amelyek a földrajzi lefedettségre, a telefonok számára, az ilyen telefonok fogyatékkal élő felhasználók számára biztosított hozzáférhetőségére és a szolgáltatások minőségére vonatkoznak, nyilvános telefonállomások álljanak rendelkezésre.

(2) Az adott tagállam lehetővé teszi nemzeti szabályozó hatósága számára az olyan tartalmú döntést, amely szerint e hatóság nem állapít meg az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket a tagállam területének egészére vagy egy részére nézve, ha az érintett felekkel folytatott, a 33. cikkben említett konzultáció alapján meg bizonyosodott arról, hogy e lehetőségek vagy hasonló szolgáltatások széles körben elérhetőek.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvános telefonállomásokról a „112” egységes európai segélyhívószám és egyéb nemzeti segélyhívószámok használatával, díjmentesen és mindennemű fizetőszköz használata nélkül segélyhívásokat lehessen kezdeményezni.

7. cikk

Különleges intézkedések fogyatékkal élő felhasználók javára

(1) A tagállamok szükség szerint egyedi intézkedéseket tesznek a fogyatékkal élő végfelhasználók javára annak érdekében, hogy biztosítsák a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások – így a segélyhívó szolgálatok, tudakozószolgálatok és telefonkönyvek – hozzáférhetőségét és megfizethetőségét, oly módon, hogy ez a hozzáférés a többi végfelhasználó számára biztosított hozzáféréssel egyenértékű legyen.

(2) A tagállamok egyedi intézkedéseket tehetnek a nemzeti feltételek tükrében annak biztosítására, hogy a fogyatékkal élő végfelhasználók is élhessenek a végfelhasználók többségének rendelkezésére álló, vállalkozások és szolgáltatók közötti választási lehetőséggel.

8. cikk

A vállalkozások kijelölése

(1) A tagállamok a 4., 5., 6. és 7. cikkben, valamint szükség esetén a 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott egyetemes szolgáltatások nyújtásának garantálása céljából egy vagy több vállalkozást jelölhetnek ki, úgy, hogy az állam területének egésze lefedhető legyen. A tagállamok az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek szolgáltatására és/vagy az államterület különböző részeinek lefedésére különböző vállalkozásokat vagy vállalkozáscsoportokat is kijelölhetnek.

(2) Amikor a tagállamok az államterület egy részén vagy egészén egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel rendelkezőként jelölnek ki vállalkozásokat, ezt hatékony, tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kijelölési mechanizmus alkalmazásával teszik, amelynek révén egyetlen vállalkozás sincs eleve kizárva a kijelölésből. Az ilyen kijelölési módszerek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatást költséghatékony módon nyújtsák, és e módszerek használhatók az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségének 12. cikk szerinti meghatározása eszközeként.

9. cikk

A díjak megfizethetősége

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik a 4., 5., 6. és 7. cikkben az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körébe tartozóként meghatározott, és a kijelölt vállalkozások által nyújtott szolgáltatások kiskereskedelmi díjszabásának alakulását és szintjét, különösen a nemzeti fogyasztói árakkal és jövedelmekkel összefüggésben.

(2) A nemzeti feltételek tükrében a tagállamok előírhatják, hogy a kijelölt vállalkozások olyan díjszabási lehetőségeket vagy díjcsomagokat kínáljanak a fogyasztóknak, amelyek eltérnek a szokásos kereskedelmi feltételek szerint biztosítottaktól, különösen annak biztosítása érdekében, hogy az alacsony jövedelmű, illetve a különleges szociális helyzetű fogyasztókat ne gátolják a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatáshoz való hozzáférésben vagy annak használatában.

(3) Az olyan rendelkezések mellett, amelyek szerint a kijelölt vállalkozásoknak különleges díjszabási lehetőségeket kell biztosítaniuk vagy meg kell felelniük az ársapkáknak, a földrajzi átlagolásnak vagy más hasonló mechanizmusoknak, a tagállamok gondoskodhatnak arról, hogy az alacsony jövedelműként vagy különleges szociális helyzetűként meghatározott fogyasztók támogatásban részesüljenek.

(4) A tagállamok a 4., 5., 6., és 7. cikk szerinti kötelezettségekkel terhelt vállalkozások számára előírhatják közös díjszabásoknak – így a földrajzi átlagolásnak – az adott állam egész területén – a nemzeti feltételek tükrében – történő alkalmazását, vagy ársapkák tiszteletben tartását.

(5) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy amennyiben valamely kijelölt vállalkozásnak különleges díjszabási

lehetőségek, közös díjszabások – így földrajzi átlagolás – alkalmazására vagy ársapkák tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettsége áll fenn, a feltételek teljes mértékben átláthatóak legyenek, közzétételre kerüljenek és alkalmazásukra a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban kerüljön sor. A nemzeti szabályozó hatóságok előírhatják egyedi konstrukciók módosítását vagy visszavonását.

10. cikk

A kiadások ellenőrzése

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 4., 5., 6., 7. cikkben és a 9. cikk (2) bekezdésében említettekén kívüli további lehetőségek és szolgáltatások nyújtása tekintetében a kijelölt vállalkozások oly módon határozzák meg a feltételeket, hogy az előfizetőnek ne keletkezzen fizetési kötelezettsége olyan lehetőségekre, illetve szolgáltatásokra vonatkozóan, amelyek az igényelt szolgáltatáshoz nem szükségesek, illetve nincsenek előírva.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 4., 5., 6., 7. cikkben és a 9. cikk (2) bekezdésében foglalt kötelezettségekkel terhelt kijelölt vállalkozások az I. melléklet A. részében meghatározott külön lehetőségeket és szolgáltatásokat nyújtsák annak érdekében, hogy az előfizetők figyelemmel kísérhessék és ellenőrizhessék a kiadásokat, és elkerülhessék a szolgáltatás indokolatlan kikapcsolását.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megfelelő hatóságok módja legyen az adott állam területének egésze vagy egy része vonatkozásában eltekinteni a (2) bekezdésben foglalt követelmények alkalmazásától, ha megbizonyosodott arról, hogy a szolgáltatás széles körben rendelkezésre áll.

11. cikk

A kijelölt vállalkozások szolgáltatásainak minősége

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a 4., 5., 6., 7. cikk és a 9. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettségekkel terhelt valamennyi kijelölt vállalkozás a III. mellékletben meghatározott szolgáltatásminőségi paramétereken, meghatározásokon és mérési módszereken alapuló megfelelő és naprakész tájékoztatót tegyen közzé az egyetemes szolgáltatás nyújtása terén elért teljesítményéről. A közzétett tájékoztatót a nemzeti szabályozó hatósághoz is el kell juttatni.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok többek között további szolgáltatásminőségi szabványokat is meghatározhatnak – már kidolgozott megfelelő paraméterek megléte esetén – annak értékelésére vonatkozóan, hogy milyen a vállalkozások teljesítménye a fogyatékkal élő végfelhasználók és a fogyatékkal élő fogyasztók számára történő szolgáltatásnyújtás terén. A nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy a vállalkozások e paraméterekkel kapcsolatos teljesítményére vonatkozó tájékoztató közzététele is megtörténjen, és ezt a nemzeti szabályozó hatóság is megkapja.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok ezen kívül meghatározhatják a közzéteendő tájékoztató tartalmát, formáját és közzétételének módját, annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók és a fogyasztók teljes körű, összehasonlítható és felhasználóbarát tájékoztatókhöz juthassanak hozzá.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok a legalább a 4. cikk szerinti egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel terhelt vállalkozások számára teljesítménycélokat határozhatnak meg. Ennek során a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe veszik az érdekelt felek nézeteit, különösen a 33. cikkben említettek szerint.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok figyelemmel tudják kísérni a kijelölt vállalkozások e teljesítménycéloknak való megfelelését.

(6) Amennyiben valamely vállalkozás tartósan nem teljesíti a teljesítménycélokat, ez az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (engedélyezési irányelv) ⁽¹⁾ megfelelő egyedi intézkedésekhez vezethet. A nemzeti szabályozó hatóságok elrendelhetik a teljesítményadatoknak az érintett vállalkozás költségén történő független ellenőrzését vagy hasonló értékelését, az egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel terhelt vállalkozások által rendelkezésre bocsátott adatok pontosságának és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében.

12. cikk

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségeinek számítása

(1) Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok úgy ítélik meg, hogy az egyetemes szolgáltatás 3-10. cikkben meghatározott teljesítése az egyetemes szolgáltatások nyújtására kijelölt vállalkozásokra indokolatlan terhet róhat, kiszámítják a kérdéses szolgáltatásnyújtás nettó költségeit.

E célból a nemzeti szabályozó hatóságok:

- a) a IV. melléklet A. részével összhangban kiszámítják az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségét, figyelembe véve az egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt vállalkozásnál jelentkező bármilyen piaci előnyt; vagy
- b) az egyetemes szolgáltatás nyújtása kapcsán felmerült, és a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelő kijelölési mechanizmus keretében meghatározott nettó költségeket használják fel.

(2) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek az (1) bekezdés a) pontja szerinti kiszámításához alapul szolgáló számlákat és/vagy egyéb információkat a nemzeti szabályozó

⁽¹⁾ HL L 108., 2002.4.24., 21. o.

hatóság, vagy az érintett felektől független, és a nemzeti szabályozó hatóság által elismert szervezet vizsgálja, illetve ellenőrzi. A költségszámítás és az ellenőrzés eredményei nyilvánosak.

13. cikk

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek finanszírozása

(1) Amennyiben a nettó költség 12. cikkben említett számítása alapján a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy valamely vállalkozásra tisztességtelen teher hárul, az érintett tagállam a kijelölt vállalkozás kérelmére határoz:

- a) olyan mechanizmus bevezetéséről, amely az adott vállalkozásnak állami forrásokból, átlátható feltételek mellett kompenzációt biztosít a meghatározott nettó költségekre vonatkozóan; és/vagy
- b) az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségének az elektronikus hírközlő hálózatok és hírközlési szolgáltatások nyújtói közötti megosztásáról.

(2) Amennyiben a nettó költséget az (1) bekezdés b) pontja szerint megosztják, a tagállam a nemzeti szabályozó hatóság által, vagy a kedvezményezettekől független, és a nemzeti szabályozó hatóság felügyelete alatt álló, szervezet által működtetett megosztási mechanizmust vezet be. A 3-10. cikkben megállapított kötelezettségeknek kizárólag a 12. cikkel összhangban meghatározott nettó költsége finanszírozható.

(3) A megosztási mechanizmus – a IV. melléklet B részében szereplő elvekkel összhangban – tiszteletben tartja az átláthatóság, a lehető legkisebb piactorzulás, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét. A tagállamok választhatják azt is, hogy nem követelik meg a hozzájárulást olyan vállalkozásoktól, amelyek nemzeti forgalma egy meghatározott határnál kisebb.

(4) Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költségének megosztásával kapcsolatos díjakat egymástól el kell választani, és minden egyes vállalkozásra vonatkozóan külön kell meghatározni. Ezek a díjak nem vethetők ki olyan vállalkozásokra és nem szedhetők be olyan vállalkozásoktól, amelyek a megosztási mechanizmust létrehozó tagállam területén nem nyújtanak szolgáltatásokat.

14. cikk

Átláthatóság

(1) Amennyiben az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségére vonatkozóan a 13. cikkben említett megosztási mechanizmus kidolgozására kerül sor, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a költségmegosztás elvei és az alkalmazott mechanizmus részletei nyilvánosak legyenek.

(2) Az üzleti titokra vonatkozó közösségi és nemzeti szabályokra is figyelemmel, a nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak

éves beszámoló közzétételéről, amelyben szerepel az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek kiszámított költsége, az összes érintett vállalkozás által teljesített hozzájárulás, és minden piaci előny meghatározása, amely az egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt vállalkozás(ok)nál felmerülhetett, amennyiben ténylegesen létezik és működik egy pénzalap.

15. cikk

Az egyetemes szolgáltatás körének felülvizsgálata

(1) A Bizottság rendszeresen felülvizsgálja az egyetemes szolgáltatás körét, különösen azzal a céllal, hogy javasolja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e kör megváltoztatását vagy újbóli meghatározását. Felülvizsgálatot első alkalommal a 38. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett alkalmazási naptól számított két éven belül, majd ezt követően háromévente kell végezni.

(2) Ezt a felülvizsgálatot a társadalmi, gazdasági és technológiai fejlemények tükrében kell végezni, figyelembe véve többek között a mobilitást és az adatátviteli sebességet az előfizetők többsége által használt, leginkább elterjedt technológiák fényében. A felülvizsgálati eljárást az V. melléklettel összhangban kell lefolytatni. A Bizottság a felülvizsgálat eredményéről jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.

III. FEJEZET

A BIZONYOS PIACOKON JELENTŐS PIACI ERŐVEL RENDELKEZŐ VÁLLALKOZÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZÓ INTÉZKEDÉSEK

16. cikk

A kötelezettségek felülvizsgálata

- (1) A tagállamok minden kötelezettséget fenntartanak:
 - a) a nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférés biztosításáért és az ilyen hálózat használatáért fizetendő kiskereskedelmi díjak tekintetében, amelyeket a nyílt hálózatellátás (ONP) beszédlapú telefóniára történő alkalmazásáról, valamint a távközlési egyetemes szolgáltatás versenykörnyezetben történő bevezetéséről szóló, 1998. február 26-i 98/10/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 17. cikke alapján írnak elő;
 - b) a közvetítőválasztás vagy előválasztás tekintetében, amelyet az egyetemes szolgáltatásnak és az együttműködési képességnek a nyílt hálózatellátás (ONP) elvei alkalmazása révén történő biztosítását szolgálótávközlési összekapcsolásról szóló,

⁽¹⁾ HL L 101., 1998.4.1., 24. o.

1997. június 30-i 97/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ alapján írnak elő;

- c) a 92/44/EGK irányelv 3., 4., 6., 7., 8. és 10. cikkében említett bérelt vonalak tekintetében,

amíg el nem végzik a felülvizsgálatot, és határozatot nem hoznak az e cikk (3) bekezdésben szereplő eljárással összhangban.

(2) A Bizottság a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 15. cikkének megfelelően elfogadandó, az érintett termék- és szolgáltatáspiacokról szóló első ajánlásban, valamint a tagországok közötti piacok meghatározásáról szóló határozatban megjelöli a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kötelezettségek szempontjából az érintett piacokat.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy ennek az irányelvnek a hatálybalépését követően a lehető leghamarabb, és ezt követően rendszeresen a nemzeti szabályozó hatóságok a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 16. cikkében meghatározott eljárással összhangban piacelemzést végezzenek annak megállapítása céljából, hogy a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kötelezettségeket fenntartsák-e, módosítsák-e, illetve visszavonják-e. A meghozott intézkedésekre a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 7. cikkében említett eljárást kell alkalmazni.

17. cikk

A kiskereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó szabályozó intézkedések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben:

a) a 16. cikk (3) bekezdése szerint elvégzett piacelemzés eredményeképpen valamely nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 15. cikkével összhangban meghatározott, adott kiskereskedelmi piac ténylegesen nem versenyképes; és

b) a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy a 2002/19/EK irányelv (hozzáférési irányelv) alapján, vagy ezen irányelv 19. cikke alapján előírt kötelezettségek nem eredményeznék a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 8. cikkében meghatározott célok megvalósulását,

a nemzeti szabályozó hatóságok azokra a vállalkozásokra, amelyek az adott kiskereskedelmi piacon a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 14. cikkével összhangban jelentős piaci erővel rendelkezőnek minősülnek, megfelelő szabályozási kötelezettségeket rónak.

(2) Az (1) bekezdés alapján megállapított kötelezettségeknek az azonosított probléma jellegéhez kell igazodniuk, és a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 8. cikkében meghatározott célok tü

krében arányosnak és indokoltnak kell lenniük. A megállapított kötelezettségek között lehet olyan követelmény, amely szerint az érintett vállalkozások nem alkalmazhatnak túlzott árakat, nem gátolhatják a piacra lépést vagy nem korlátozhatják a versenyt ragadozó árak megállapításával, továbbá nem részesíthetnek egyes végfelhasználókat indokolatlan előnyben, illetve nem kapcsolhatják szolgáltatásaikat indokolatlanul egymáshoz. A nemzeti szabályozó hatóságok az ilyen vállalkozásokra megfelelő, kiskereskedelmi ársapkát meghatározó intézkedéseket, egyedi díjak ellenőrzésére vonatkozó intézkedéseket, illetve olyan intézkedéseket alkalmazhatnak, amelyek a díjszabásokat a költségek vagy az összehasonlítható piacok árai felé irányítják, a végfelhasználói érdekek védelme, és egyidejűleg a hatékony verseny előmozdítása érdekében.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok kérelemre információt szolgáltatnak a Bizottságnak az alkalmazott kiskereskedelmi szabályozó intézkedésekről és, szükség szerint, az érintett vállalkozások által alkalmazott költségszámítási rendszerről.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy azoknál a vállalkozásoknál, amelyek kiskereskedelmi díjszabás-szabályozás vagy más megfelelő kiskereskedelmi szabályozás hatálya alá tartoznak, a szükséges és megfelelő költségszámítási rendszerek bevezetése megtörténjen. A nemzeti szabályozó hatóságok meghatározhatják az alkalmazandó formátumot és számviteli módszertant. A költségszámítási rendszernek való megfelelést egy erre alkalmas független szerv ellenőrzi. A nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy évente kerüljön sor a megfelelésről szóló nyilatkozat közzétételére.

(5) A 9. cikk (2) bekezdése és a 10. cikk sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságok nem alkalmazhatják az e cikk (1) bekezdése szerinti kiskereskedelmi szabályozó mechanizmusokat olyan földrajzi vagy felhasználói piacokon, amelyek esetében megállapítást nyert a hatékony verseny megléte.

18. cikk

A bérelt vonalak minimális készletére vonatkozó szabályozó intézkedések

(1) Amennyiben a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban elvégzett piacelemzés eredményeképpen egy nemzeti szabályozó hatóság azt állapítja meg, hogy a bérelt vonalak minimális készletének egy részét vagy egészét nyújtó piacon nincs hatékony verseny, a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 14. cikkével összhangban meghatározza azokat a vállalkozásokat, amelyek a bérelt vonalak minimális készletének e konkrét elemei tekintetében az adott állam területén vagy annak egy részén jelentős piaci erővel rendelkeznek. A nemzeti szabályozó hatóság az ilyen vállalkozások számára – a bérelt vonalak e konkrét piacaival kapcsolatban – a bérelt vonalak minimális készletének szolgáltatására vonatkozó kötelezettségeket állapít meg a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 17. cikkével összhangban az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában közzétett szabványjegyzéknek megfelelően,

⁽¹⁾ HL L 199., 1997.7.26., 32. o. A 98/61/EK irányelvvel (HL L 268., 1998.10.3., 37. o.) módosított irányelv.

valamint megállapítja az ilyen szolgáltatásra vonatkozóan ezen irányelv VII. mellékletében meghatározott feltételeket.

(2) Amennyiben a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban elvégzett piacelemzés eredményeképpen egy nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy a minimális készletben található bérelt vonalak szolgáltatására nézve érintett piacon hatékony a verseny, e konkrét bérelt vonali piac tekintetében visszavonja az (1) bekezdésben említett kötelezettségeket.

(3) A bérelt vonalak minimális készletét – az összehangolt jellemzőkkel és a kapcsolódó szabványokkal együtt – a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 17. cikkében említett szabványjegyzék részeként közzé kell tenni az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*. A Bizottság – az ezen irányelv 37. cikkének (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően – a bérelt vonalak minimális készletének az új technikai fejlesztésekhez és a piaci kereslet alakulásához történő hozzáigazítása végett szükséges módosításokat fogadhat el, beleértve a bérelt vonalak bizonyos fajtáinak a minimális készletből való esetleges törlését.

19. cikk

Közvetítőválasztás és közvetítő-előválasztás

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok a nyilvános telefonhálózat-hoz történő csatlakozásnak, és az ilyen hálózat helyhez kötött használatának a szolgáltatása szempontjából a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban jelentős piaci erővel rendelkezőként bejelentett vállalkozások számára előírják, hogy tegyék lehetővé előfizetőik számára a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások minden velük kapcsolt szolgáltatójának szolgáltatásaihoz való hozzáférést:

- a) hívásonkénti alapon, szolgáltatóválasztó előtét tárcsázásával; és
- b) előválasztás útján, úgy, hogy az előválasztás hívásonkénti alapon, szolgáltatóválasztó előtét tárcsázásával felülbírállható legyen.

(2) Az ilyen szolgáltatások más hálózatokon vagy más módokon történő rendelkezésre bocsátására vonatkozó felhasználói igényeket a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 16. cikkében megállapított piacelemzési eljárással összhangban kell felmérni, és a 2002/19/EK irányelv (hozzáférési irányelv) 12. cikkével összhangban kell kielégíteni.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben szereplő szolgáltatások biztosításához kapcsolódó hozzáférés és összekapcsolás tekintetében az árképzés költségalapú legyen, és az előfizetőknél esetleg felmerülő közvetlen díjak ne hassanak az ilyen szolgáltatások igénybevétele ellen.

IV. FEJEZET

VÉGFELHASZNÁLÓI ÉRDEKEK ÉS JOGOK

20. cikk

Szerződések

(1) A (2), a (3) és a (4) bekezdést a fogyasztóvédelemre vonatkozó közösségi szabályok, különösen a 97/7/EK irányelv és a 93/13/EK irányelv, valamint a közösségi jognak megfelelő nemzeti szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztók a nyilvános telefonhálózathoz való csatlakozást és/vagy hozzáférést biztosító szolgáltatásokra történő előfizetés esetén jogosultak legyenek az ilyen szolgáltatást nyújtó vállalkozással vagy vállalkozásokkal szerződést kötni. A szerződésnek legalább a következőket kell meghatároznia:

- a) a szolgáltató neve és címe;
- b) a nyújtott szolgáltatások, a kínált szolgáltatásminőségi szintek, valamint az első csatlakozás időpontja;
- c) a kínált karbantartási szolgáltatások fajtái;
- d) az árak és díjszabások részletei, valamint azok az eszközök, amelyek révén az összes alkalmazandó díjszabásra és karbantartási díjakra vonatkozóan naprakész információ szerezhető be;
- e) a szerződés időtartama, megújításának feltételei, továbbá a szolgáltatások és a szerződés megszüntetése;
- f) a szerződéses szolgáltatásminőségi szintek el nem érése esetén alkalmazandó kompenzáció és visszatérítési lehetőségek;
- g) a jogviták rendezésére vonatkozó, 34. cikk szerinti eljárások kezdeményezésének módja.

A tagállamok ezeket a kötelezettségeket más végfelhasználók javára is kiterjeszthetik.

(3) Amennyiben fogyasztók és olyan elektronikus hírközlési szolgáltatók között jön létre szerződés, amelyek nem a nyilvános telefonhálózathoz nyújtanak csatlakozást és/vagy hozzáférést, az ilyen szerződésben a (2) bekezdésben szereplő információknak is szerepelniük kell. A tagállamok ezt a kötelezettséget más végfelhasználók javára is kiterjeszthetik.

(4) Az előfizetőknél a szerződési feltételek javasolt módosításairól szóló értesítés nyomán joguk van felmondani a szerződéseiket anélkül, hogy ennek számukra hátrányos következménye lenne. Az előfizetőket bármely ilyen módosítás előtt legalább egy hónappal megfelelően értesíteni kell, és ezzel egyidőben

tájékoztatni kell őket arról, hogy joguk van az ilyen szerződést hátrányos következmény nélkül felmondani, ha nem fogadják el az új feltételeket.

21. cikk

Az információk átláthatósága és közzététele

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a II. melléklet rendelkezéseivel összhangban a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokhoz való hozzáférésre és az ilyen szolgáltatások igénybevételére alkalmazandó árakról és díjszabásokról, valamint az általános szerződési feltételekről átlátható és naprakész információ álljon a végfelhasználók és a fogyasztók rendelkezésére.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok ösztönzik az információszolgáltatást annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a végfelhasználók számára – a megfelelő mértékben – és a fogyasztók számára az alternatív használati módoknak például interaktív útmutatók segítségével történő független költségértékelését.

22. cikk

A szolgáltatás minősége

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok az érdekelt felek álláspontjának figyelembevételét követően előírassák a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára a szolgáltatásaik minőségével kapcsolatos összehasonlítható, megfelelő és naprakész információknak a végfelhasználók részére történő közzétételét. Az információt – annak közzétételét megelőzően – kérésre a nemzeti szabályozó hatósághoz is be kell nyújtani.

(2) A nemzeti szabályozó hatóság meghatározhatja többek között a mérendő szolgáltatásminőségi paramétereket, valamint a közzéteendő információ tartalmát, formáját és közzétételének módját annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók átfogó, összehasonlítható és felhasználóbarát információhoz juthassanak hozzá. Szükség szerint a III. mellékletben szereplő paraméterek, meghatározások és mérési módszerek alkalmazhatók.

23. cikk

A hálózat egysége

A tagállamok minden szükséges lépést megtesznek a helyhez kötött nyilvános telefonhálózat egységének, valamint – katasztrófális hálózati hiba vagy *vis maior* esetében – a helyhez kötött nyilvános telefonhálózat és nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások rendelkezésre állásának biztosítása érdekében. A tagállamok biztosítják, hogy a helyhez kötött, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat nyújtó vállalkozások minden ésszerű lépést megtegyenek a segélyhívó szolgálatokhoz való zavartalan hozzáférés biztosítására.

24. cikk

A digitális televíziózáshoz használt fogyasztói berendezések együttműködési képessége

A VI. melléklet rendelkezéseivel összhangban a tagállamok biztosítják a mellékletben említett, a digitális televíziózáshoz használt fogyasztói berendezések együttműködési képességét.

25. cikk

Kezelői és tudakozószolgálatok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások előfizetői jogosultak legyenek az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, nyilvánosan elérhető telefonkönyvben szerepelni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy minden, az előfizetőkhöz telefonszámokat rendelő vállalkozás teljesítsen minden olyan ésszerű kérést, amely a nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából a megfelelő információk egyeztetett formában, tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes rendelkezésre bocsátására irányul.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvános telefonhálózathoz csatlakozással rendelkező minden végfelhasználó – az 5. cikk (1) bekezdése b) pontjának megfelelően – hozzáférjen a kezelői szolgálatokhoz és a tudakozószolgálatokhoz.

(4) A tagállamok nem tarthatnak fenn olyan szabályozási korlátozást, amely az egyik tagállam végfelhasználóját meggátolná abban, hogy közvetlenül hozzáférjen a másik tagállam tudakozószolgálatához.

(5) Az (1), (2), (3) és (4) bekezdést a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó közösségi jogszabályokban foglalt követelményekre, és különösen a 97/66/EK irányelv 11. cikkére is figyelemmel kell alkalmazni.

26. cikk

Egységes európai segélyhívószám

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások minden végfelhasználója, köztük a nyilvános telefonállomások valamennyi felhasználója is – a nemzeti szabályozó hatóságok által meghatározott minden egyéb nemzeti segélyhívószám mellett – a „112” egységes európai segélyhívószám segítségével is ingyenesen tudja hívni a segélyhívó szolgálatokat.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a „112” egységes európai segélyhívószámra irányuló hívások fogadása megfelelő legyen, és e hívások továbbítása a segélyhívó rendszerek nemzeti struktúrájához leginkább igazodva, a hálózatok technológiai lehetőségeit figyelembe véve történjen.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvános telefonhálózatokat üzemeltető vállalkozások a „112” egységes európai segélyhívószámra irányuló valamennyi hívás esetében – a műszakilag megvalósítható mértékben – a sürgősségi feladatot ellátó hatóságok rendelkezésére bocsássák a hívó helyére vonatkozó információt.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a polgárok megfelelő tájékoztatást kapjanak a „112” egységes európai segélyhívószám létezéséről és használatáról.

27. cikk

Európai telefon-előtétszámok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a „00” szám legyen a szabványos nemzetközi telefon-előtétszám. A tagállamok közötti határ mentén fekvő szomszédos települések közötti hívásokra vonatkozóan különleges szabályok alakíthatók ki, illetve tarthatók fenn. Az érintett településeken a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások végfelhasználóit teljes körűen tájékoztatni kell az ilyen szabályokról.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy minden, nyilvános telefonhálózatokat üzemeltető vállalkozás továbbítsa az európai telefon-számozási tartományba érkező összes hívást, annak az igénynek a sérelme nélkül, hogy a nyilvános telefonhálózatot üzemeltető vállalkozás számára a továbbított hívások költsége megtérüljön.

28. cikk

Nem földrajzi számok

A tagállamok biztosítják, hogy területükön más tagállamok végfelhasználói hozzáférhessenek nem földrajzi számokhoz, amennyiben ez műszakilag és gazdaságilag megvalósítható, kivéve azt az esetet, ha valamely hívott előfizető kereskedelmi okokból úgy döntött, hogy meghatározott földrajzi területeken lévő hívó felek hozzáférést korlátozza.

29. cikk

További eszközök szolgáltatása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok minden, nyilvános telefonhálózatot üzemeltető vállalkozás számára előírassák, hogy az I. melléklet B. részében felsorolt eszközöket – a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságra is figyelemmel – a végfelhasználók rendelkezésére bocsássák.

(2) Egy tagállam dönthet úgy, hogy területének egészén vagy egy részén nem alkalmazza az (1) bekezdést, ha az érdekelt felek álláspontját figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó eszközökhöz történő hozzáférés megfelelő mértékben biztosított.

(3) A 10. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok az I. melléklet A részének e) pontjában szereplő, lekapcsolásra vonatkozó kötelezettségeket valamennyi vállalkozást terhelő általános követelménnyel tehetik.

30. cikk

Számhordozhatóság

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások, köztük a mobilszolgáltatások minden előfizetője, aki ezt kéri, hívószámát (hívószámait) a szolgáltatást nyújtó vállalkozástól függetlenül megtarthassa:

- földrajzi számok esetén egy konkrét helyen; és
- nem földrajzi számok esetén bárhol.

Ez a bekezdés nem alkalmazható a helyhez kötött szolgáltatást nyújtó hálózatok és a mobilhálózatok közötti számhordozhatóságra.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a számhordozhatóság biztosításához szükséges összekapcsolás tekintetében az árképzés költségalapú legyen, és hogy az előfizetők által fizetendő, esetlegesen felszámított közvetlen díjak ne hassanak viszatartólag az ilyen lehetőségek igénybevételére.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok nem állapíthatnak meg a számhordozásra vonatkozó kiskereskedelmi díjszabást versenytörzítő módon, így például egyedi vagy közös kiskereskedelmi díjszabások rögzítése révén.

31. cikk

Továbbítási kötelezettség

(1) A tagállamok meghatározott rádióműsor- és televízióműsor-terjesztő szolgáltatások továbbítására vonatkozó, ésszerű továbbítási kötelezettségeket írhatnak elő a joghatóságuk alá tartozó, a nyilvánosság számára rádió- vagy televízióműsorok szétosztására szolgáló elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vállalkozások számára, abban az esetben, ha az ilyen hálózatok végfelhasználóinak jelentős hányada e hálózatokat használja a rádió- és televízióműsorok vételének fő eszközeként. Ilyen kötelezettségek csak abban az esetben írhatók elő, ha ezek egyértelműen meghatározott közérdekű célok eléréséhez szükségesek, továbbá arányosak és átláthatók. A kötelezettségeket rendszeresen felül kell vizsgálni.

(2) Sem e cikk (1) bekezdése, sem a 2002/19/EK irányelv (hozzáférési irányelv) 3. cikkének (2) bekezdése nem érinti a tagállamok azt a jogát, hogy az e cikkkel összhangban tett intézkedések tekintetében szükség szerint megfelelő díjazást határozzanak meg, amennyiben ugyanakkor biztosítják, hogy – hasonló

körülmények mellett – az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vállalkozások között nem alkalmaznak diszkriminációt. Amennyiben díjazásról rendelkeznek, a tagállamok biztosítják, hogy ezt arányos és átlátható módon alkalmazzák.

V. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

További kötelező szolgáltatások

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a II. fejezetben meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körébe tartozó szolgáltatásokon kívül további szolgáltatásokat tesznek nyilvánosan elérhetővé saját területükön, de ez esetben nem vezethetnek be egyes vállalkozásokat érintő kompenzációs mechanizmust.

33. cikk

Konzultáció az érdekelt felekkel

(1) A tagállamok szükség szerint gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok vegyék figyelembe a végfelhasználók és a fogyasztók (beleértve különösen a fogyasztékkal élő felhasználókat), a gyártók, az elektronikus hírközlő hálózatokat és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások álláspontját a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó valamennyi végfelhasználói és fogyasztói joggal kapcsolatos kérdésben, különösen abban az esetben, ha ezek jelentős hatást gyakorolnak a piacra.

(2) Az érdekelt felek szükség szerint – a nemzeti szabályozó hatóságok iránymutatása alapján – a fogyasztókat, felhasználói csoportokat és szolgáltatókat érintő mechanizmusokat alakíthatnak ki a szolgáltatásnyújtás általános minőségének javítására, többek között magatartási kódexek és üzemeltetési szabványok kidolgozása, és alkalmazásuk figyelemmel kísérése révén.

34. cikk

Jogviták peren kívüli rendezése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztókat is érintő, az ebben az irányelvben foglalt kérdésekkel kapcsolatos jogviták rendezésére átlátható, egyszerű és olcsó peren kívüli eljárások álljanak rendelkezésre. A tagállamok intézkedéseket fogadnak el

annak biztosítására, hogy az ilyen eljárások tegyék lehetővé a jogviták tisztességes és gyors rendezését, és indokolt esetben visszatérítési és/vagy kártérítési rendszert vezethetnek be. A tagállamok ezeket a kötelezettségeket más végfelhasználókat érintő jogvitákra is kiterjeszhetik.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy jogi szabályozásuk ne gátolja panaszirodák létrehozását és on-line szolgáltatások megfelelő területi szinten történő nyújtását a fogyasztók és végfelhasználók jogvitarendezéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében.

(3) Abban az esetben, ha a jogviták különböző tagállamokban lévő feleket érintenek, a tagállamok összehangolják a jogvita megoldására irányuló erőfeszítéseiket.

(4) Ez a cikk nem sérti a nemzeti bírósági eljárásokat.

35. cikk

Technikai kiigazítás

Az I., II., III., VI. és VII. mellékletnek a technológiai fejlődéshez vagy a piaci igények változásaihoz történő hozzáigazítása érdekében szükséges módosításait a Bizottság fogadja el a 37. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően.

36. cikk

Bejelentés, nyomon követés és felülvizsgálat

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok legkésőbb a 38. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett alkalmazás napjáig, ezt követően pedig bármilyen változás bekövetkeztekor haladéktalanul bejelentik a Bizottságnak a 8. cikk (1) bekezdése szerint egyetemes szolgáltatási kötelezettség ellátására kijelölt vállalkozások nevét.

A Bizottság az információt könnyen hozzáférhető formában rendelkezésre bocsátja, és eljuttatja a 37. cikkben említett hírközlési bizottsághoz.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok bejelentik a Bizottságnak az ezen irányelv alkalmazásában jelentős piaci erővel rendelkezőnek minősülő üzemeltetők nevét, és az ezen irányelv értelmében ezekre az üzemeltetőkre rótt kötelezettségeket. A vállalkozások kötelezettségeit érintő minden változásról, illetve az ezen irányelv rendelkezései által érintett vállalkozásokban bekövetkezett minden változásról haladéktalanul értesíteni kell a Bizottságot.

(3) A Bizottság rendszeresen felülvizsgálja ennek az irányelvnek a működését, és jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, első alkalommal legkésőbb a 38. cikk (1) bekezdésének

második albekezdésében említett alkalmazási időponttól számított három éven belül. A tagállamok és a nemzeti szabályozó hatóságok továbbítják a Bizottságnak az e célból szükséges információkat.

37. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot a 2002/21/EK irányelv („keretirányelv”) 22. cikke által létrehozott hírközlési bizottság segíti.

(2) E bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időtartam három hónap.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

38. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2003. július 24-éig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok ezeket az intézkedéseket 2003. július 25-től alkalmazzák.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el, és ezeknek a rendelkezéseknek minden későbbi módosítását.

39. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

40. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2002. március 7-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

a Tanács részéről

az elnök

J. C. APARICIO

I. MELLÉKLET

A 10. CIKKBEN (A KIADÁSOK ELLENŐRZÉSE) ÉS A 29. CIKKBEN (TOVÁBBI ESZKÖZÖK) EMLÍTETT ESZKÖZÖK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ISMERTETÉSE**A. rész: A 10. cikkben említett lehetőségek és szolgáltatások**a) *Részletes számlázás*

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok – a személyes adatok és a magánélet védelméről szóló megfelelő jogszabályi előírásokra is figyelemmel – meghatározhassák a (8. cikk szerinti) kijelölt vállalkozások által a fogyasztóknak ingyenesen biztosítandó részletes számlák részletességének alapszintjét annak érdekében, hogy a fogyasztók:

- i. nyomon követhessék és ellenőrizhessék a nyilvános telefonhálózat helyhez kötött használatának és/vagy a kapcsolódó, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások igénybevételének díjait; és
- ii. megfelelően figyelemmel kísérhessék fogyasztásukat és kiadásait, és így ésszerű mértékű ellenőrzést gyakorolhassanak számláik felett.

Ésszerű díjszabás mellett vagy díjmentesen – szükség szerint – további részletezési szinteket lehet az előfizetőknek felajánlani.

A hívó előfizető számára ingyenes hívásokat, beleértve a segélyvonalakra kezdeményezett hívásokat, nem kell feltüntetni a hívó előfizető részletes számláján.

b) *Szelektív hívásletiltás kimenő hívásokra, díjmentesen*

Ez az a lehetőség, amelynek révén az előfizető – a telefonszolgáltatóhoz intézett kérésre – díjmentesen letiltathat meghatározott fajtájú kimenő hívásokat, vagy meghatározott fajta szerinti számokra kezdeményezett kimenő hívásokat.

c) *Előrefizetési rendszerek*

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok megkövetelhessek a kijelölt vállalkozásoktól azt, hogy a fogyasztók számára a nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférést, és a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások igénybevételét előrefizetési rendszerben tegyék lehetővé.

d) *Csatlakozási díjak részletekben történő fizetése*

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok megkövetelhessek a kijelölt vállalkozásoktól azt, hogy a fogyasztók számára a nyilvános telefonhálózathoz való csatlakozásért részletekben történő fizetést tegyék lehetővé.

e) *Számlák meg nem fizetése*

A tagállamok engedélyeznek bizonyos, a nyilvános telefonhálózat helyhez kötött használatára vonatkozó telefonszámlák meg nem fizetésével kapcsolatos intézkedéseket, amelyeknek arányos, megkülönböztetéstől mentes és közzétett intézkedéseknek kell lenniük. Ezeknek az intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy az előfizető előzetesen megfelelő figyelmeztetést kapjon a szolgáltatásnak a nem fizetésből következő bármilyen megszakításáról vagy a hálózatról történő lekapcsolásról. A csalás, a tartós késedelmes fizetés vagy nem fizetés eseteit kivéve, az említett intézkedéseknek a műszakilag kivitelezhető mértékben biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatás bármilyen megszakítása csak az érintett szolgáltatásra korlátozódjon. A hálózatról a számlák meg nem fizetése miatt történő lekapcsolásra csak az előfizető megfelelő figyelmeztetését követően kerülhet sor. A tagállamok a teljes lekapcsolás előtt engedélyezhetnek korlátozott szolgáltatást bizonyos időtartamra, amely időtartam alatt csak az olyan hívások (pl. „112” hívása) megengedettek, amelyek az előfizető számára nem járnak díjfizetési kötelezettséggel.

B. rész: A 29. cikkben említett eszközöka) *Hangfrekvenciás tárcsázás vagy DTMF (dual-tone multi-frequency, kéthangú többfrekvenciás üzemmód)*

A nyilvános telefonhálózat mind a tagállamon belül, mind a tagállamok között támogatja a hálózaton a végponttól végpontig alkalmazott jelzésátvitel esetében az ETSI ETR 207 európai szabványban meghatározott DTMF jelzőhangok használatát.

b) *Hívóvonal-azonosítás*

A hívó fél hívószámát a hívás létrejötte előtt kijelzik a hívott félnek.

Ezt a lehetőséget a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó megfelelő jogszabályokkal, különösen a 97/66/EK irányelvvel összhangban kell biztosítani.

Az üzemeltetőknek a műszakilag kivitelezhető mértékben adatokat és jelzéseket kell szolgáltatniuk annak érdekében, hogy megkönnyítsék a hívóvonal-azonosítás és a hangfrekvenciás tárcsázás tagállami határokon keresztül történő felajánlását.

II. MELLÉKLET

A 21. CIKKEL ÖSSZHANGBAN KÖZZÉTÉENDŐ INFORMÁCIÓK (INFORMÁCIÓK ÁTLÁTHATÓSÁGA ÉS KÖZZÉTÉTELE)

A nemzeti szabályozó hatóság felel az e mellékletben szereplő információknak a 21. cikkkel összhangban történő közzétételéért. A nemzeti szabályozó hatóság feladata eldönteni, hogy mely információkat kell a nyilvános telefonhálózatokat rendelkezésre bocsátó és/vagy nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknak közzétenniük, és mely információkat kell magának a nemzeti szabályozó hatóságnak közzétennie annak érdekében, hogy a fogyasztók kellően tájékozottan tudjanak választani.

1. A vállalkozás(ok) neve és címe.

Azaz a nyilvános telefonhálózatokat rendelkezésre bocsátó, és/vagy nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat nyújtó vállalkozások neve és székhelyük címe.

2. A kínált, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások.

- 2.1. A nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatás köre.

A kínált, nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások ismertetése, annak megjelölésével, hogy mit foglal magában az előfizetési díj és a rendszeres bérleti díj (pl. kezelői szolgáltatások, telefonkönyvek, tudakozó szolgáltatások, szelektív hívásletiltás, részletes számlázás, karbantartás, stb.).

- 2.2. A hozzáférést, mindenfajta használati díjat és a karbantartást fedező szabványos díjszabások, beleértve a tájékoztatást az alkalmazott szabványos engedmények, továbbá a különleges és célzott díjszabási rendszerek részleteiről.

- 2.3. Kártérítési/visszatérítési politika, beleértve a kínált kártérítési/visszatérítési konstrukciók konkrét részleteit.

- 2.4. A kínált karbantartási szolgálatok fajtái.

- 2.5. Általános szerződési feltételek, beleértve szükség szerint a szerződés minimális időtartamát.

3. A jogviták rendezését szolgáló mechanizmusok, beleértve a vállalkozás által kialakított mechanizmusokat.

4. Az egyetemes szolgáltatások tekintetében fennálló jogokra vonatkozó tájékoztatás, beleértve az I. mellékletben említett lehetőségeket és szolgáltatásokat.

III. MELLÉKLET

SZOLGÁLTATÁSMINŐSÉGI PARAMÉTEREK

A létesítési idő és a szolgáltatásminőség 11. és 22. cikkben említett paramétere, meghatározásai és mérési módszerei

Paraméter ⁽¹⁾	Meghatározás	Mérési módszer
Első csatlakozás létesítési ideje	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Hibaarány hozzáférési vonalanként	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Hibajavítási idő	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Sikertelen hívások aránya ⁽²⁾	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Hívásfelépítési idő ⁽²⁾	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Kezelői szolgálatok válaszideje	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Tudakozószolgálat válaszideje	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Működőképes érmés és kártyás nyilvános telefonállomások aránya	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
Számlahelyességi panaszok	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1

⁽¹⁾ A paramétereknek lehetővé kell tenniük a teljesítmény regionális szintű elemzését (azaz az Eurostat által létrehozott Statisztikai Célú Területi Egységek Nomenklatúrájában (NUTS) legalább a 2. szinten).

⁽²⁾ A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem követelik meg e két paraméter teljesítésére vonatkozóan az információ frissítését, ha van bizonyíték arra, hogy e két területen kielégítő a teljesítmény.

Megjegyzés: Az ETSI EG 201 769– 1 változatának száma 1.1.1 (2000. április).

IV. MELLÉKLET

A 12., ILLETVE A 13. CIKKEL ÖSSZHANGBAN AZ EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK NETTÓ KÖLTSÉGÉNEK SZÜKSÉG SZERINT TÖRTÉNŐ KISZÁMÍTÁSA, ILLETVE KÖLTSÉG-MEGTÉRÜLÉSI VAGY KÖLTSÉG-MEGOSZTÁSI MECHANIZMUS KIALAKÍTÁSA**A. rész: A nettó költség kiszámítása**

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség olyan kötelezettség, amelyet valamely tagállam ír elő valamely vállalkozás számára, és amelynek értelmében e vállalkozásnak meghatározott földrajzi területen hálózatot kell rendelkezésre bocsátania, és szolgáltatást kell nyújtania, beleértve szükség szerint az átlagolt árak alkalmazását az adott szolgáltatásnyújtás tekintetében az adott földrajzi területen, vagy egyedi díjszabási lehetőségek biztosítását az alacsony jövedelmű vagy különleges szociális helyzetű fogyasztók számára.

A nemzeti szabályozó hatóságok minden olyan eszközt mérlegelnek, amellyel a (kijelölt vagy nem kijelölt) vállalkozásoknak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költséghatékony teljesítéséhez megfelelő ösztönzést adhatnak. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségét a kijelölt vállalkozás számára egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítése mellett, és egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítése nélkül felmerülő nettó költségek közötti különbözetként kell kiszámítani. Ezt attól függetlenül kell alkalmazni, hogy egy adott tagállamban a hálózat már teljesen kiépített-e, vagy még mindig fejlesztés és bővítés alatt áll. Kellő figyelmet kell fordítani az olyan költségek helyes felmérésére, amelyeket bármelyik kijelölt vállalkozás elkerült volna, ha nem lett volna egyetemes szolgáltatási kötelezettsége. A nettó költségszámítás keretében fel kell mérni az egyetemes szolgáltatás üzemeltetőjénél jelentkező hasznot, beleértve a nem tárgyi hasznot is.

A számításnak a következők miatt felmerülő költségeken kell alapulnia:

- i. a vizsgált szolgáltatások olyan elemei, amelyeket csak veszteséggel vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet nyújtani.

Ebbe a kategóriába tartozhatnak olyan szolgáltatási elemek, mint pl. a segélyhívó telefonszolgáltatásokhoz vagy bizonyos nyilvános telefonállomásokhoz való hozzáférés, bizonyos szolgáltatások nyújtása, vagy berendezések rendelkezésre bocsátása fogyatékkal élők számára, stb.;

- ii. konkrét végfelhasználók vagy végfelhasználói csoportok, akiket – figyelembe véve a szóban forgó hálózat rendelkezésre bocsátásának és szolgáltatás nyújtásának költségét, a keletkező bevételt, és szükség szerint az árak valamely tagállam által előírt földrajzi átlagolását – csak veszteségesen, vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet kiszolgálni.

Ebbe a kategóriába tartoznak azok a végfelhasználók vagy végfelhasználói csoportok, akiket nem szolgálja ki olyan kereskedelmi üzemeltető, amelynek nincs egyetemes szolgáltatási kötelezettsége.

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek konkrét aspektusainak nettó költségét külön kell kiszámítani, és oly módon, hogy elkerüljék a közvetlen, illetve közvetett hasznok és a költségek kétszeri számítását. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek valamely vállalkozás számára felmerülő teljes nettó költségét az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egyes összetevői nettó költségeinek összege adja, figyelembe véve az esetleges nem tárgyi hasznot. A nettó költség kiszámítását a nemzeti szabályozó hatóság ellenőrzi.

B. rész: Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megtérülése

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megtérüléséhez vagy finanszírozásához arra van szükség, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségekkel terhelt kijelölt vállalkozások az általuk nem kereskedelmi feltételek szerint nyújtott szolgáltatásokért kompenzációban részesüljenek. Mivel az ilyen kompenzáció pénzáttalalást foglal magában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen áttalalás tárgyilagos, átlátható, megkülönböztetéstől mentes és arányos módon történjen. Ez azt jelenti, hogy az ilyen áttalalás csak a lehető legkisebb torzulást okozhatja a versenyben és a felhasználói keresletben.

A 13. cikk (3) bekezdésével összhangban a pénzalapra épülő megosztási mechanizmus keretében biztosítani kell a hozzájárulások beszedésének átlátható és semleges módszerét, amellyel elkerülhető a vállalkozások kibocsátását (outputját) és bevitelét (inputját) egyaránt terhelő hozzájárulások kettős kivetésének veszélye.

A pénzalapot kezelő független szervezet felel a hozzájárulások olyan vállalkozásoktól történő beszedéséért, amelyeket az érintett tagállamban az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségéhez történő hozzájárulás szempontjából hozzájárulásra köteleseként jelöltek meg, továbbá e szervezet felügyeli az esedékes összegek áttalalását és/vagy az alpból teljesítendő kifizetésekre jogosult vállalkozások részére történő adminisztratív kifizetéseket.

V. MELLÉKLET

A 15. CIKKEL ÖSSZHANGBAN AZ EGYETEMES SZOLGÁLTATÁS KÖRÉNEK FELÜLVIZSGÁLATÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

Annak vizsgálata során, hogy el kell-e végezni az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek körének felülvizsgálatát, a Bizottság a következő elemeket veszi figyelembe:

- társadalmi és piaci változások a fogyasztók által igénybe vett szolgáltatások tekintetében,
- társadalmi és piaci változások a fogyasztóknak nyújtott szolgáltatások rendelkezésre állása és választéka tekintetében,
- technológiai fejlődés a tekintetben, hogy a szolgáltatásokat milyen módon nyújtják a fogyasztóknak.

Annak vizsgálata során, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek köre változzon-e, vagy újonnan megállapításra kerüljön-e, a Bizottság a következő elemeket veszi figyelembe:

- a fogyasztók többségének rendelkezésére állnak-e meghatározott szolgáltatások, és azokat igénybe veszik-e, továbbá a rendelkezésre állás hiánya, vagy a fogyasztók kisebbségének az igénybevételtől való tartózkodása társadalmi kirekesztést eredményez-e, valamint
- meghatározott szolgáltatások rendelkezésre állása és igénybevétele az összes fogyasztó számára olyan általános nettó előny jelent-e, amely indokolja az állami beavatkozást abban az esetben, ha az adott szolgáltatásokat szokásos kereskedelmi feltételek mellett nem nyújtják a nyilvánosságnak?

VI. MELLÉKLET

A DIGITÁLIS FOGYASZTÓI BERENDEZÉSEK EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÉPESSÉGE A 24. CIKKNEK MEGFELELŐEN1. *A közös kódolási (bitkeverési) algoritmus és a szabadon elérhető vétel*

A digitális televíziójelek vételére szánt valamennyi, a Közösségben értékesített, bérbeadott vagy más módon rendelkezésre bocsátott, digitális televíziójelek dekódolására (bitkeverés visszafejtésére) képes fogyasztói berendezésnek képesnek kell lennie:

- az ilyen jelek dekódolására (bitkeverés visszafejtésére) egy elismert európai szabványügyi szervezet – jelenleg az ETSI – által kezelt közös európai kódolási algoritmus szerint,
- a kódolatlan formában továbbított jelek megjelenítésére, feltéve, hogy amennyiben a berendezést bérlik, a bérlő a vonatkozó bérlési szerződésnek megfelelően jár el.

2. *Analóg és digitális televíziókészülékek együttműködési képessége*

Minden, 42 cm-t meghaladó látható átlóméretű beépített képernyővel rendelkező analóg televíziókészüléket, amelyet a Közösségben értékesítés vagy bérbeadás céljából forgalomba hoznak, el kell látni legalább egy, elismert európai szabványügyi szervezet által szabványosított nyílt interfész aljzattal, – mint pl. a CENELEC EN 50 049–1:1997 szabványban meghatározott aljzat –, amely lehetővé teszi a perifériák, különösen a kiegészítő dekóderek és digitális vevők egyszerű csatlakoztatását.

Minden, 30 cm-t meghaladó látható átlóméretű beépített képernyővel rendelkező analóg televíziókészüléket, amelyet a Közösségben értékesítés vagy bérbeadás céljából forgalomba hoznak, el kell látni legalább egy (elismert európai szabványügyi szervezet által szabványosított vagy ilyen szervezet által elfogadott szabványnak megfelelő, vagy valamely iparági specifikációnak megfelelő) nyílt interfész aljzattal, pl. DVB általános interfész-csatlakozóval, amely lehetővé teszi a perifériák egyszerű csatlakoztatását, és továbbítani tudja a digitális televíziójel valamennyi elemét, beleértve az interaktív és a feltételes hozzáférésű szolgáltatásokkal kapcsolatos adatokat.

VII. MELLÉKLET

A BÉRELT VONALAK 18. CIKKBEN EMLÍTETT MINIMÁLIS KÉSZLETÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK

Megjegyzés: A 18. cikkben említett eljárással összhangban, a bérelt vonalak minimális készletének a 92/44/EK irányelvben meghatározott feltételek mellett történő szolgáltatását mindaddig folytatni kell, ameddig a nemzeti szabályozó hatóság meg nem állapítja, hogy a bérelt vonalak érintett piacán hatékony a verseny.

A nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a bérelt vonalak 18. cikkben említett minimális készletének szolgáltatása a megkülönböztetés-mentesség, a költségalapúság és az átláthatóság elveit kövesse.

1. Megkülönböztetés-mentesség

A nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a 18. cikk (1) bekezdése szerint jelentős piaci erővel rendelkezőként meghatározott szervezetek a 18. cikkben említett bérelt vonalak szolgáltatása során tiszteletben tartsák a megkülönböztetés-mentesség elvét. E szervezeteknek a hasonló szolgáltatásokat nyújtó szervezetekre hasonló körülmények között hasonló feltételeket kell alkalmazniuk, és másoknak ugyanolyan feltételek mellett ugyanolyan minőségű bérelt vonalakat kell biztosítaniuk, mint a saját szolgáltatásaikhoz, illetve szükség szerint leányvállalataik vagy partnereik szolgáltatásaihoz.

2. Költségalapúság

A nemzeti szabályozó hatóságoknak szükség szerint gondoskodniuk kell arról, hogy a 18. cikkben említett bérelt vonalak díjszabásai a költségalapúság alapelvét kövessék.

E célból a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a 18. cikk (1) bekezdése szerint jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozások megfelelő költségszámítási rendszert alakítsanak ki és vezessenek be.

A nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelően részletezett adatokat kell rendelkezésre bocsátaniuk az ilyen vállalkozások által alkalmazott költségszámítási rendszerekről. Ezeket az adatokat kérésre meg kell küldeniük a Bizottságnak.

3. Átláthatóság

A nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell a bérelt vonalak 18. cikkben említett minimális készletére vonatkozóan a következő információk könnyen elérhető formában történő közzétételéről.

3.1. Műszaki jellemzők, beleértve a fizikai és a villamos jellemzőket, valamint a hálózati végpontra vonatkozó részletes műszaki és teljesítmény-előírásokat.

3.2. Díjszabások, beleértve az első csatlakozás díját, a rendszeres bérelti díjat és az egyéb díjakat. Ha a díjszabások differenciáltak, ezt jelezni kell.

Abban az esetben, ha konkrét kérelem elbírálása nyomán egy, a 18. cikk (1) bekezdése szerint jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított szervezet úgy ítéli meg, hogy ésszerűtlen egy bérelt vonalat a minimális készletben az általa közzétett díjszabás és szolgáltatási feltételek szerint szolgáltatni, a feltételek ilyen esetben történő megváltoztatásához meg kell szereznie a nemzeti szabályozó hatóság hozzájárulását.

3.3. Szolgáltatási feltételek, beleértve legalább a következő elemeket:

- az ajánlattételre vonatkozó információ,
- az általános rendelkezésre bocsátási határidő, amely a felhasználó bérelt vonal iránti formális kérelmének benyújtása napjától számított azon időszak, amely alatt az összes azonos fajtájú bérelt vonal 95 %-át kiépítették az ügyfelekhez.

Ezt az időszakot ésszerű hosszúságú, közelmúltbeli időintervallumban regisztrált, a bérelt vonalakra vonatkozó tényleges rendelkezésre bocsátási határidők alapján kell megállapítani. A számításban nem lehet figyelembe venni olyan eseteket, amelyekben a felhasználók kérték a késleltetett rendelkezésre bocsátási határidő alkalmazását,

- a szerződés időtartama, amely magában foglalja a szerződés általában jellemző időtartamát és azt a minimális időtartamát, amelyet a felhasználó köteles elfogadni,
- a jellemző javítási idő, amely abban az időpontban kezdődik, amikor a 18. cikk (1) bekezdése szerint jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított vállalkozás felelős egységéhez hibabejelentő üzenet érkezik, és addig az időpontig tart, ameddig az azonos fajtájú összes bérelt vonal 80 %-át helyre nem állították, és bizonyos megfelelő esetben addig, ameddig ezek helyreállításáról nem értesítették a felhasználókat. Abban az esetben, ha azonos fajtájú bérelt vonalakra különböző minőségi osztályba tartozó javítást kínálnak, közzé kell tenni a különböző jellemző javítási időket,
- bármilyen visszatérítési eljárás.

Ezen kívül, ha egy tagállam úgy ítéli meg, hogy a bérelt vonalak minimális készletének biztosítása során elért teljesítmény nem elégíti ki a felhasználói igényeket, a fent felsorolt szolgáltatási feltételekhez igazodó célkitűzéseket határozhat meg.
